

LAPPEENRANNAN-LAHDEN TEKNILLINEN YLIOPISTO LUT
School of Engineering Science
Tuotantotalous

Saija Korpela

**VASTUULLISUUDEN NYKYTILA JA KEHITTÄMISTOIMENPITEET
MEKAANISEN METSÄTEOLLISUUDEN YRITYKSESSÄ**

Diplomityö

Tarkastaja:

Professori Janne Huiskonen

TIIVISTELMÄ

Lappeenrannan-Lahden teknillinen yliopisto LUT
School of Engineering Science
Tuotantotalouden koulutusohjelma

Saija Korpela

Vastuullisuuden nykytila ja kehittämistoimenpiteet mekaanisen metsäteollisuuden yrityksessä

Diplomityö

2021

75 sivua, 23 kuvaa, 3 taulukkoa ja 3 liitettä

Tarkastaja: Professori Janne Huiskonen

Hakusanat: yritysvastuu, vastuullisuus, mekaaninen metsäteollisuus

Keywords: corporate responsibility, responsibility, mechanical forest industry

Vastuullisuus koostuu taloudellisesta-, sosiaalisesta- ja ympäristönäkökulmasta. Nämä kolme näkökulmaa ovat yksi edellytys yritystoiminnan jatkuvuudelle ja menestymiselle. Huoli ympäristön tilasta kasvaa ja tulevaisuudessa asiakkaat ovat valveutuneempia vastuullisuusasioissa. Tulevaisuudessa vastuullisuuden roolin odotetaan kasvavan.

Tämän diplomityön tavoitteena oli selvittää, mikä on vastuullisuuden nykytila ja kehittämistoimenpiteet mekaanisen metsäteollisuuden yrityksessä. Tässä tutkimuksessa pyritään löytämään vastaukset seuraaviin tutkimuskysymyksiin: Mihin suuntaan mekaanisen metsäteollisuuden yrityksessä vastuullisuutta tulisi kehittää nyt ja tulevaisuudessa? Miten kestävä kehityksen asiat saadaan mukaan mittareihin ja hankkeisiin? Millä tasolla kestävä kehityksen asiat näkyvät päätöksenteossa entä johtamisessa? Mitä vastuullisuustyökaluja yrityksellä on käytössä ja millä tavalla vastuullisuusraportointi huomioidaan?

Tutkimus koostuu teoriaosuudesta, joka pohjautuu kirjallisuuskatsaukseen sekä empiirisestä osuudesta, joka koostuu kysely- ja haastattelututkimuksista. Tulokset kerättiin case-yrityksen neljältä liiketoiminnanjohtajalta. Lisäksi tutkimuksessa käytettiin vertailuaineistona suuria Suomessa toimivia metsäteollisuuden yrityksiä.

Tutkimuksen tuloksena kävi ilmi, että vastuullisuusasioiden liikkeelle panevat ajurit ovat asiakkaat, yhteiskunta ja ylin johto. Asiakkaiden maksuhaluttomuus kuitenkin koettiin suurimpana esteenä ympäristösuoriutumisen parantamiseksi mekaanisessa metsäteollisuudessa. Vastuullisuusjohtamisen haasteeksi koettiin vastuullisuudesta viestiminen sekä vastuullisuustoiminnan mittaaminen ja seuranta.

ABSTRACT

Lappeenranta-Lahti University of Technology LUT
School of Engineering Science
Degree Programme in Industrial Engineering and Management

Saija Korpela

Current state of responsibility and development measures in a mechanical forest industry company

Master's thesis

2021

75 pages, 23 figures, 3 tables and 3 appendices

Examiner: Professor Janne Huiskonen

Keywords: corporate responsibility, responsibility, mechanical forest industry

Responsibility consists of economic, social and environmental aspects. These three perspectives are one of the prerequisites for business continuity and success. Concerns about the state of the environment are growing and, in the future, customers will be more aware of ethical responsibility issues. In the future, the role of responsibility is expected to grow.

The aim of this thesis was to find out the current state of responsibility and its development measures within a specific forest industry company. This study seeks to find answers to the following research questions: To what direction should responsibility be developed in the forest industry company now and in the future? How to integrate sustainable development issues into indicators and projects? To what level are sustainable development issues reflected in decision-making and in management? What ethical responsibility tools does the company use and how is responsibility reporting taken into account?

The research consists of a theoretical part based on a literature review and an empirical part consisting of the results of a questionnaire and interview research. The results were collected from the four business leaders from the case company. In addition, large forest industry companies operating in Finland were used as reference material in the study.

The study showed that the drivers for responsibility issues are customers, society and top management. However, customers' reluctance to pay more was perceived as the biggest obstacle to improving environmental performance in the mechanical forest industry. The challenges of responsibility management were perceived to be connected to communicating about responsibility as well as measuring and monitoring responsibility activities.

ALKUSANAT

Haluan kiittää työnantajaani Koskisen, joka mahdollisti minun tehdä diplomityöni erittäin mielenkiintoisesta aiheesta sekä haluan kiittää kaikkia, jotka olivat mukana tässä projektissa. Kiitokset haastatetuille, teidän asiantuntevuutenne auttoi minua suuresti tällä matkalla. Erityiskiitos työni ohjaajalle Anna-Maaret Roppolalle asiantuntemuksesta, mielenkiinnosta, tuesta ja kaikesta avusta diplomityötäni kohtaan. Kiitos myös Lappeenrannan teknilliselle yliopistolle ja professori Janne Huiskoselle akateemisesta tuesta diplomityöhöni.

Suurin kiitos ystävilleni ja etenkin perheelleni heidän tuestaan diplomityön ja koko opintojen aikana. Ilman rakkaan aviomieheni tukea ja kannustusta tämä opiskeluaika olisi kestänyt pidempään. Opiskelutovereiden tuki ja ryhmädynamiikka myöskin edistivät opintojen etenemistä aikataulussa.

Hollolassa 24.4.2021

Saija Korpela

SISÄLLYSLUETTELO

1	Johdanto	3
1.1	Tutkimuksen tavoite ja tutkimusongelmat.....	4
1.2	Tutkimuksen rajaus	5
1.3	Työn toteutus ja tutkimusmenetelmät	5
1.4	Työn rakenne	7
2	Vastuullisuus ja yritysvastuu	10
2.1	Vastuullisuuden osa-alueet	12
2.2	Vastuullisuuden johtaminen.....	15
2.3	Vastuullisuusviestintä	17
2.4	Yritysvastuu raportointi	18
2.5	Vastuullisen liiketavan periaatteet (Code of Conduct)	22
2.6	Kestävän kehityksen tavoitteet	23
2.7	Euroopan unioni Green deal	25
3	Yritysvastuu metsäteollisuudessa	27
3.1	Metsäteollisuuden biotalous.....	29
3.1.1	Kompensaatio, hiilijalan- ja hiilikädenjälki	32
3.1.2	Metsäteollisuuden ilmastotiekartta.....	34
3.2	Metsäteollisuus lukuina	36
3.3	Mitä on yritysvastuu metsäteollisuudessa?.....	39
4	Case-yrityksen vastuullisuuden nykytila	41
5	Tutkimuksen tulokset.....	51
5.1	Tutkimuksen toteutus.....	51
5.2	Haastattelujen tulokset	52
6	Johtopäätökset.....	61
6.1	Vastaukset tutkimuskysymyksiin.....	61

6.2	Työn jatkaminen	65
7	Yhteenveto	69

Lähteet

Liitteet

Liite 1: Vastuullisuuskyselyn saatekirje

Liite 2: Vastuullisuuskysely pohja

Liite 3: Case-Yrityksen puun käytön monimuotoisuus

Liite 4: Koskisen Group – Ethical Code of Conduct

KUVALUETTELO

Kuva 1. Teoriaosuuden ja empiirisen osuuden kulku tutkimuksessa

Kuva 2. Tutkimuksen raportin rakenne

Kuva 3. Kolmen pilarin malli

Kuva 4. Vastuullisuuden kolmen ulottuvuuden välittömät ja välilliset vaikutukset

Kuva 5. GRI-standardit

Kuva 6. Hallintajärjestelmät laatuajattelun laajentajina

Kuva 7. YK:n kestävän kehityksen tavoitteet

Kuva 8. PESTEL-lähestymistapa puutuoteteollisuuden toimintaympäristöön

Kuva 9. Puun hyödyntäminen tulevaisuudessa

Kuva 10. Hiilen sitoutuminen ja substituuatio

Kuva 11. Metsäteollisuuden ilmastotiekartan teemat

Kuva 12. Suomen metsäteollisuuden viennin jakautuminen alueittain

Kuvaa 13. Metsäteollisuuden ympäristösuojelukustannukset

Kuva 14. Metsäteollisuus ry:n jäsenten puun ostomäärä yksityismetsistä

Kuva 15. Suomalaisen vanerin hiilijalanjälki ja hiilikädenjälki vertailu valmistajittain

Kuva 16. Puunkäytön hyödyntäminen case-yrityksessä

Kuva 17. Case-yrityksen SWOT-analyysi vastuullisuuden näkökulmasta

Kuva 18. Case-yrityksen vastuullisuustavoitteet

Kuva 19. Vastuullisuustoiminnan liikkeelle panevat voimat

Kuva 20. Vastuullisuus johtamisen haasteet

Kuva 21. Vastuullisuusviestinnän kohderyhmät

Kuva 22. Mahdolliset esteet ympäristösuoriutumisen paranemiselle tulevaisuudessa

Kuva 23. Tekijät miksi yritys panostaa vastuullisuuteen

Kuva 24. Tutkijan ehdotus case-yrityksen YK:n kestävän kehityksen tavoitteista

Kuva 25. Tutkijan ehdotus case-yrityksen YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden vastuista ja mahdollisuuksista

TAULUKKOLUETTELO

Taulukko 1 Kilpailijoiden YK:n kestävän kehityksen tavoitteet

Taulukko 2 Asiakkaiden maksuhalukkuus liittyen vastuullisuuteen

Taulukko 3 Haastateltavien valitsemat YK:n kestävän kehityksen tavoitteet case-yritykselle

1 JOHDANTO

Vastuullisuuden merkitys on kasvanut merkittävästi viime aikoina ja se tulee esille yritysten läpinäkyvyyden ja avoimuuden lisääntymisessä. Ihmisten tietoisuus vastuullisuudesta kasvaa jatkuvasti, joten yritykset joutuvat ottamaan sen huomioon jokapäiväisissä päätöksissään. Hiilineutraaliuuteen tai vähähiilisyteen pyrkiminen on osa nykyistä yrityskulttuuria. Hiilineutraalisuus on mahdollista saavuttaa vähentämällä energian kulutusta, parantamalla energian tehokkuutta ja minimoimalla materiaalihukka. Vastuullisuus ei ole irrallista toimintaa vaan sen tulisi olla osa yrityksen ydintoimintaa, kehitystä ja osaamista. Vastuullinen organisaatio toimii mahdollisimman kestäväällä tavalla ja ottaa huomioon sidosryhmänsä ja roolinsa yhteiskunnassa laajemmin. Vastuullisuus toiminnan päämääränä on hyvä olla pitkän tähtäimen menestyksen rakentamisessa ja kestäväen kilpailukyvyn säilyttämisessä.

Vastuullisuuden on todettu olevan huomattava etulyöntiasema arvoketjussa. Tulevaisuudessa ympäristövalveutuneista ihmisistä koostuvista asiakasryhmistä on mahdollista kasvattaa uusia liiketoiminnallisia mahdollisuuksia, jos metsäteollisuudessa voidaan tarjota luotettavaa yhteiskuntavastuuraportointia (GRI) yrityksen vastuullisuusasioista. (Lähtinen et al. 2016, s.1-17).

Vastuullisuus jaetaan kolmeen ulottuvuuteen, jotka ovat taloudellinen vastuu, sosiaalinen vastuu ja ympäristövastuu. Näiden kolmen ulottuvuuden hallitseminen vaatii yrityksiltä selkeää vastuullisuusohjelmaa ja dokumentointia näistä alueista.

Tämä diplomityön tutkimusraportti on tehty osana LUT-yliopiston tuotantotalouden koulutusohjelmaa. Tutkimuksen kohteena ja toimeksiantajana on mekaanisen metsäteollisuuden yritys Koskisen, joka sijaitsee Päijät-Hämeessä. Case-yrityksen uudessa strategiassa keskiöön nousevat viisi teemaa, joiden avulla lähdetään rakentamaan entistä vahvempaa yhtiötä. Nämä viisi teemaa ovat:

1. Laadusta tekijä tunnetaan
2. Luova ja ketterä haastaja
3. Suomen paras hiilitarina

4. Olemme asiakasta varten

5. Ylpeä juuristaan

Näistä viidestä teemasta kohta kolme eli Suomen paras hiilitarina liittyy tähän diplomityöaiheeseen ja on ajankohtainen aihe case-yrityksessä. Case-yritys toimii vastuullisesti ja ympäristöystävällisesti. Tuotteet ovat kestäviä ja valmistettu kotimaisesta puusta, joihin hiili sitoutuu vuosikymmeniksi eteenpäin. Case-yrityksessä hyödynnetään tehokkaasti puu kokonaisuudessaan moniksi eri tuotteiksi sekä bioenergiaksi. Näistä on kerrottu enemmän työn teoriaosuudessa.

1.1 Tutkimuksen tavoite ja tutkimusongelmat

Tutkimuksen tavoitteena on selvittää case-yrityksen vastuullisuuden valmiudet ja taso verrattuna muihin mekaanisen metsäteollisuuden yrityksiin ja mikä sen odotetaan olevan tulevaisuudessa.

Tutkimuksen tavoitteiden saavuttamisen avuksi käytetään päätutkimuskysymystä:

- Mihin suuntaan mekaanisen metsäteollisuuden yrityksessä vastuullisuutta tulisi kehittää nyt ja tulevaisuudessa?

Alakysymykset:

- Miten kestävän kehityksen asiat saadaan mukaan mittareihin ja hankkeisiin?
- Millä tasolla kestävän kehityksen asiat näkyvät päätöksenteossa entä johtamisessa?
- Mitä vastuullisuustyökaluja yrityksellä on käytössä ja millä tavalla vastuullisuusraportointi huomioidaan?

Päykysymyksen tarkoituksena on vastata tutkimuksen aiheen mukaisesti case-yrityksen vastuullisen toiminnan tulevaisuuden näkymiin ja kaikki alakysymykset rakentavat polkua tuohon asiaan.

1.2 Tutkimuksen rajaus

Toimialaksi on rajattu mekaaninen metsäteollisuus Suomessa. Kuitenkin kirjallisuuskatsauksessa tarkastellaan vastuullisuutta ja sen kehitystä kansainvälisesti. Kirjallisuuskatsauksessa ei siis rajata ulkopuolelle esimerkiksi alan tai muiden alojen suurimpia kansainvälisiä yrityksiä.

Tutkimuksessa käytetään saatavilla olevia yritysten julkisia vuosikertomuksia, yritysraportteja ja yritysten internetsivuja vastuullisuudesta, sillä nämä viestivät yrityksen arvoja ja vastuullisuuden tavoitteita ulkoisille sidosryhmille. Case-yrityksen vertaaminen tärkeimpiin kilpailijoihin antaa riittävän kuvan case-yrityksen vastuullisuuden nykytilasta.

1.3 Työn toteutus ja tutkimusmenetelmät

Määrällinen (kvantitatiivinen) ja laadullinen (kvalitatiivinen) tutkimus ovat lähestymistapoja, joita on vaikea kokonaan erottaa toisistaan. Ne nähdään toisiaan täydentävinä lähestymistapoina. Kvantitatiivisessa tutkimuksessa seurataan ennalta määrättyä tutkimusprosessia. Kvalitatiivisen tutkimuksen tutkimusprosessi saattaa muuttua tutkimuksen edetessä, koska tutkimusaineistoja tarkastellaan tutkimusta tehdessä. Kummassakin lähestymistavassa valitaan ensimmäiseksi tutkittava aihe, johon pyritään etsimään vastaukset tutkimuksen matkalla. Kummassakin lähestymistavassa on tärkeää, että tutkija tutustuu aluksi aihealueeseen ja siihen tutkimusympäristöön, jota tutkimus käsittelee. Määrällinen tutkimus perustuu aikaisempaan tutkimustietoon, laadullisessa tutkimuksessa aikaisempaa tutkimustietoa on vähän tai ei juuri ollenkaan. Kummassakin tutkimuksessa aluksi muodostetaan teoreettinen viitekehys ja käsitys tutkittavasta aiheesta. Teorian pohjalta tutkijan on hyvä edetä tutkimuksessa ja löytää vastaukset tutkimuskysymyksiin. (Hirsjärvi et al. 2009, s.135-166).

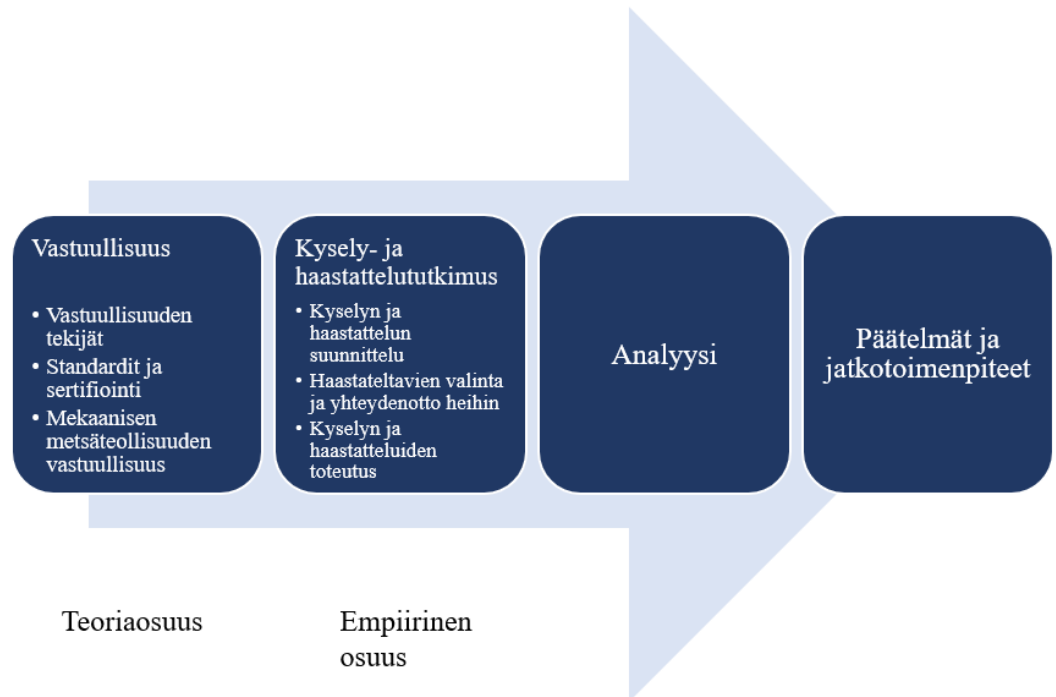
Tämä tutkimus on kvalitatiivinen eli laadullinen tutkimus. Tämän tutkimuksen empiirinen osuus toteutetaan kahdessa vaiheessa, internet-pohjaisella kyselyllä

sekä puolistrukturoituina teemahaastatteluina. Kysely ja haastattelu kohdistetaan case-yrityksen neljälle eri liiketoiminnan johtajalle, sillä heillä on paras kokonaiskuva yrityksen nykytilasta sekä tulevaisuuden kehityssuunnista. Tarkoituksena on kartoittaa heidän ajatuksiaan, mitä mahdollisuuksia case-yrityksellä on toiminnan kehittämisessä vastuullisuuden kentässä.

Ensimmäisenä toteutetaan kyselytutkimus, jonka tavoitteena on hahmottaa laadullisesti case-yrityksen vastuullisuuden tämänhetkistä tasoa sekä kartoittaa liiketoimintajohtajien näkemyksiä vastuullisuusasioista. Kysely toimii myös haastattelututkimuksen esikartoituksena, sillä kyselyn kysymysrunko perustuu haastattelututkimuksen teemoihin ja kysymyksiin. Kyselyn perusteella rakennettu haastattelututkimus puolestaan syventää ymmärrystä case-yrityksen vastuullisuuden tämänhetkisestä tasosta. Haastattelu on vapaamuotoista keskustelua aiheeseen liittyvistä asioista.

Puolistrukturoidussa teemahaastattelussa ei kaikkia kysymyksiä ole etukäteen määritelty vaan annetaan haastattelun edetä teeman mukaisen keskustelun mukaan. Haastattelut toteutetaan Microsoft Teams viestintä- ja yhteistyöalustan avulla puheluna. Haastatteluihin varataan aikaa yksi tunti jokaista haastattelua kohden. Haastattelu koostuu pääkysymyksistä, joihin haastateltavat vastaavat ja arvioivat liiketoimintayksikkönsä toimintaa. Haastattelu koostuu neljästä eri moduulista. Ensimmäisessä moduulissa käsitellään asioita ympäristö- ja yhteiskuntavastuun johtamisen näkökulmasta. Toisessa moduulissa käsitellään motiiveja, kannusteita ja esteitä vastuullisuuden edistämiseen. Kolmannessa moduulissa keskitytään tulevaisuuden näkymiin ja neljännessä moduulissa on avoimia kysymyksiä, jotka tukevat tutkimuksen tekemistä. Kuvassa 1 on esitetty miten teoria- ja empiirinen osuus etenevät tutkimuksessa.

Tutkimuksen tekemisessä hyödynnetään alasta tehtyjä tieteellisiä artikkeleita, muuta kirjallisuutta ja esimerkiksi kohde yrityksen sekä kilpailijoiden internet-sivuja ja muita julkisia julkaisuja.

Kuva 1. Teoriaosuuden ja empiirisen osuuden kulku tutkimuksessa.

1.4 Työn rakenne

Diplomityön tutkimusraportti rakentuu kuvan 2 mukaisesti seitsemästä kappaleesta, joita voidaan kuvata prosesseiksi. Aluksi on tarvittu tietoa eri muodoissa eli syötteitä, jotta näistä tiedoista on jalostettu tuotoksia prosessiajattelun mukaisesti. Työn tarkoituksena on tuottaa lisäarvoa case-yritykselle. Työn tuloksena syntyy kehitysehdotuksia case-yritykselle, mitä asioita se voisi lähteä jalostamaan eteenpäin vastuullisuusasioiden vahvistamiseksi ja millä keinoin ne voidaan saavuttaa.

Kuva 2. Tutkimuksen raportin rakenne.

Tässä työssä on johdannon lisäksi kuusi päälukua. Tutkimus alkaa johdannolla, jossa lukija johdatetaan tutkimusta ympäröivään aiheeseen ja ratkaisuja kaipaaviin asioihin. Johdanto kappaleessa kerrotaan työn taustaa, tavoitteita, rajauksia, toteutustapaa ja raportin rakennetta. Johdantoa seuraavat kaksi kappaletta käsittelevät työn teorian taustaa vastuullisuudesta ja vastuullisuusraportoinnista yleisesti sekä mekaanisessa metsäteollisuudessa. Kappaleissa syvennytään mitä kaikkea sisältyy vastuullisuuteen ja miten metsäteollisuudessa vastuullisuus näkyy.

Teoriaosuuden jälkeen empiriaosuudessa päästään etenemään kohti case-yrityksen toimintaa ja tutkimuksen konkreettisempia tavoitteita. Kappaleessa neljä

tutustutaan case-yritykseen ja käsitellään sen nykytila vastuullisuusasioissa. Kappaleessa viisi on kuvattu työn tutkimusmenetelmä ja tarkastellaan työssä kerättyä empiiristä aineistoa. Kappaleessa kuusi esitetään työn keskeiset tulokset ja suositellut jatkotoimenpiteet ja johtopäätökset. Lopuksi kappale seitsemän käsittelee työn yhteenvedon, joka tiivistää yhteen diplomityön vaiheet ja tutkimuksessa esille tulleet tuotokset.

2 VASTUULLISUUS JA YRITYSVASTUU

Tutkimuksen teoriaosuus syventyy vastuullisuuden käsitteen tunnistamiseen sekä siihen, millä tavalla se näkyy metsäteollisuuden liiketoiminnassa. Vastuullisuus voidaan kuvata seuraavasti, yritykset sisällyttävät vapaaehtoisesti sosiaaliset- ja ympäristökysymykset liiketoimintaansa ja vuorovaikutukseen sidosryhmiensä kanssa. Taloudellinen vastuu, sosiaalinen vastuu ja ympäristövastuu muodostavat yhdessä tavan arvioida yritysten vastuuta. Kaikkien näiden kolmen näkökulman tasapainottaminen on kaiken kaikkiaan vastuullisuuden ydin.

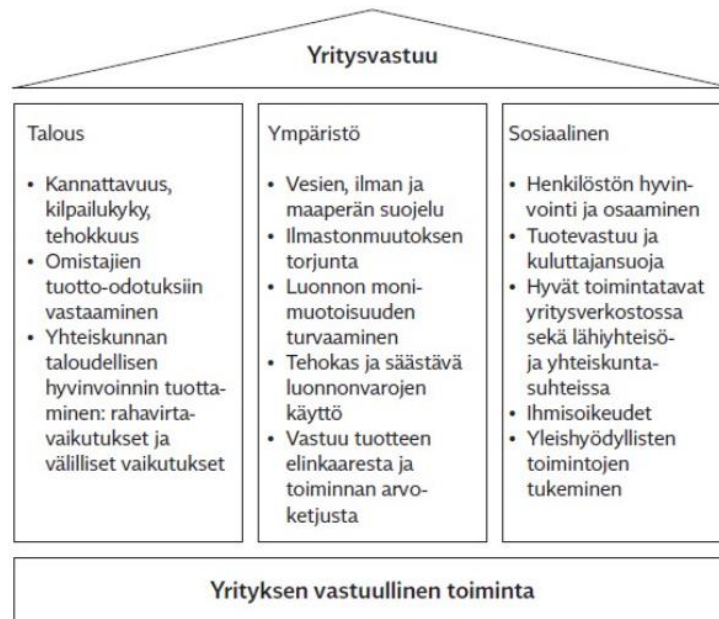
Vastuullisen toiminnan saavutukset eivät ole näkyvissä heti vaan vasta myöhemmin ja tuolloinkin yleensä vain välillisesti. Haasteena vastuulliseen toimintaan onkin, että sen tarkkaa arvoa liiketoiminnalle on todella vaikea mitata. Monet asiat vaikuttavat siihen, kuten kilpailijoiden toiminta ja lainsäädäntö, ja ne ovat suuntaa antavia asioita siihen millainen toiminta koetaan vastuulliseksi ja hyväksyttäväksi.

Yrityksen vastuullisesta toiminnasta käytetään monia erilaisia termejä, kuten esimerkiksi yhteiskuntavastuu, sosiaalinen vastuu, vastuullinen yritystoiminta sekä yritysvastuu. Kestävän kehityksen kaikkiin ulottuvuuksiin liittyvät vastuut voidaan sisällyttää yritys vastuuseen. Yritystoiminta vaikuttaa monin eri tavoin ympäristöön ja yhteiskuntaan. Yritys vastuu jaetaan kolmeen eri näkökulmaan taloudelliseen-, sosiaaliseen- ja ympäristövastuuseen. (Rohweder 2004, s. 77-78).

Yritys vastuusta on tullut yritystoiminnan perusvaatimus ja edellytys kannattavalle ja kestäväälle liiketoiminnalle. Ympäristömuutokset ja kestävyys haasteet muuttavat yritysten toimintakenttää ja tuovat myös uusia liiketoimintariskejä. Muutosta voidaan tuoda innovoimalla ympäristön kuormittumista estäviä ratkaisuja sekä kehittämällä ehtyville raaka-aineille vaihtoehtoja. (Liappis 2019, s.1). Yritys vastuu on strategista, kun se on osa yrityksen arvonmuodostusta. Tämä tuo lisäarvoa parantuneen myynnin, pienentyneiden kustannusten tai korkeamman hinnan muodossa. (Koipijärvi et al. 2017, s.21).

Yrityksen arvot ovat perusta toiminnalle ja ne voidaan jakaa kahteen eri luokkaan: eettisiin ja taloudellisiin arvoihin. Nämä arvot eivät kuitenkaan ole toisistaan erillisiä, vaan ne tukevat toisiaan päätöksenteossa. (Rohweder 2004, s.79-80).

Yritysvastuun keskeisimmät elementit ovat taloudellinen vastuu, ympäristövastuu ja sosiaalinen vastuu. Taloudellinen vastuu käsittää yrityksen toimivan taloudellisesti kestäväällä pohjalla. Huomioiden samalla kannattavuus, kilpailukyky ja tehokkuus sekä yhteiskunnan taloudellisen hyvinvoinnin tuottaminen. Ympäristövastuu edistää luonnonvarojen kestäväää käyttöä ja estää ympäristön pilaantumisen. Ympäristövastuuseen kuuluvia käsitteitä ovat energia- ja materiaalitehokkuus, jätteiden sekä päästöjen minimointi, ilmastonmuutoksen torjunta, luonnon monimuotoisuuden turvaaminen ja eläinten oikeudet sekä vastuu tuotteen elinkaaresta ja toiminnan arvoketjusta. Sosiaalinen vastuu huolehtii, ettei toiminnalla ole negatiivisia vaikutuksia työntekijöihin, asiakkaisiin ja lähialueen asukkaisiin. Huolehditaan työhyvinvoinnista, ihmisten johtamisesta, asiakaspalvelusta ja tuoteturvallisuudesta. (Liappis 2019, s.8-9). Kuvassa 3 on kuvattuna yrityksen vastuullinen toiminta kolmen pilarin talomallina, jota kutsutaan yritysvastuiksi. Talomallissa kivijalkana on yrityksen vastuullinen toiminta, kuten esimerkiksi arvot, yrityskulttuuri, toimintatavat ja päätöksenteko. Kantavina seininä on vastuullisuuden kolme osa-aluetta eli taloudellinen-, sosiaalinen- ja ympäristövastuu. Vastuullisuusviestintä kuuluu myös yritysvastuuseen ja sen avulla viestitään yrityksen teoista ja sitoumuksista tärkeimmille sidosryhmille. Yritysvastuun saralla ensimmäisenä tulee yrityksessä käydä läpi yrityksen omat toiminnot niin negatiiviset kuin positiivisetkin. Negatiivisia vaikutuksia tulee minimoida, kun taas positiivisia vaikutuksia vahvistaa. Aluksi tulee siis kartoittaa lähtötilanne ja asettaa tavoite mihin yritysvastuulla pyritään. Uudet liiketoimintamallit edistävät omalla liiketoiminnalla vastuullisuuden käytänteitä.

Kuva 3. Kolmen pilarin malli. (Koipijärvi et al. 2020 s. 23).

Kuvan 3 kolme ulottuvuutta: taloudellinen vastuu, ympäristövastuu ja sosiaalinen vastuu ovat riippuvaisia toisistaan maailman vastuullisuuden kehityksessä. Yritysvastuu tarkoittaa yhteiskunta- ja ympäristövastuullisen toiminnan liittämistä yrityksen päivittäiseen toimintaan. Se ei tarkoita ainoastaan sitä, että yritys täyttää kaikki lakien ja määräysten vaatimukset. Toimintaa tulee tarkastella myös laajemmin, sillä toimiva yritys vastuu on yritysvastuun ulottamista pidemmälle kuin mitä lait ja määräykset vaativat. Tulevaisuuden kiristyviin lakeihin ja asiakasvaatimuksiin on myös varauduttava. (Harmaala et al. 2012, s.16-18).

Vastuullisuuden tarkastelu on keskittynyt organisaatioiden sosiaalisen- ja ympäristövastuun näkökulmiin, koska maailma on kansainvälistynyt. (Mikkilä et al. 2015, 209 - 228).

2.1 Vastuullisuuden osa-alueet

Vastuullisuus jaetaan yleisesti kolmeen eri osa-alueeseen, jotka ovat taloudellinen-, sosiaalinen- ja ympäristövastuu. Seuraavaksi tarkastellaan jokaista osa-aluetta tarkemmin. Vastuullisuuden osa-alueilla on sekä välittömiä että välillisiä

vaikutuksia. Vastuullisuuden osa-alueet ja kuva 4 kuvaa näitä vastuullisuuden ulottuvuuksien välittömiä ja välillisiä vaikutuksia. (Harmaala et al. 2012, s.17).

Taloudelliseen toimintaan sisältyy keskeisesti ne asiat, joilla yritys tuottaa hyvinvointia yhteiskunnalle eli esimerkiksi liiketoiminnankulut, työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut, verot ja korkokulut sekä omistajille maksettavat osingot. Nämä edellä mainitut ovat taloudellisen vastuun välittömiä vaikutuksia. Kun taas taloudellisen vastuun välillisiä vaikutuksia ovat työllistymisen sekä taloudellisen hyvinvoinnin vaikutukset. (Harmaala et al. 2012, s.18). Taloudelliseen vastuuseen sisältyvät siis liiketoiminnan kannattavuudesta, kilpailukyvystä ja tehokkuudesta huolehtiminen.

Taloudelliseen vastuuseen vaikuttavat yrityksen liiketoiminta, riskienhallinta sekä toimivat hallintokäytännöt, joilla mitataan yrityksen kannattavuutta. (Liappis et al. 2019, s.74). Yleisesti voidaan puhua yrityksen taloudellisen hyvinvoinnin kasvattamisesta, mutta samalla on huomioitava, että siihen liittyy myös omistajien voiton tavoitteluun vastaaminen. Tärkeää on löytää keino, jolla yritys saavuttaa taloudellista hyvinvointia yritys vastuun näkökulmasta. Vastuullinen yritys pyrkii lisäämään hyvinvointia koko sen toimintaympäristössään kaikille työntekijöille tasapuolisesti ja oikeudenmukaisesti. Vastuullinen yritys saavuttaa hyvän aseman pitkällä aikavälillä, sillä vain taloudellisesti kannattavalla yrityksellä on mahdollista panostaa pitkäjänteisesti sosiaalisen- ja ympäristövastuun edistämiseen. (Harmaala et al. 2012, s. 18-20).

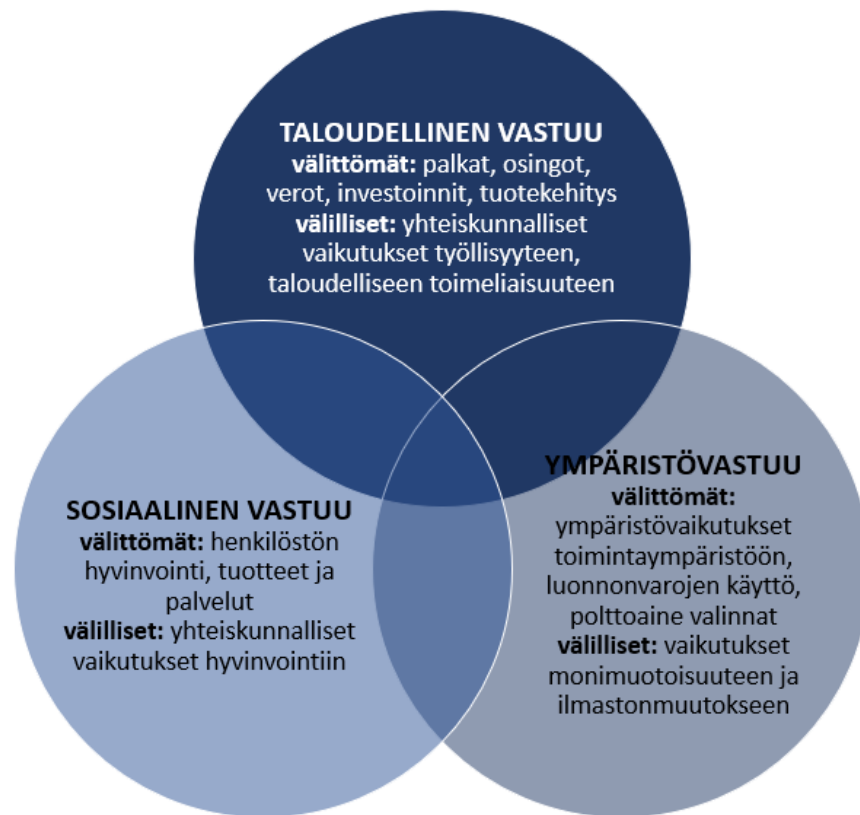
Välittömät vaikutukset taloudelliseen vastuuseen vaikuttavat suoraan yrityksen kassaan; esimerkiksi maksetut palkat henkilöstölle, omistajille maksetut osingot ja yhteiskunnalle maksettavat verot. Välillisesti taloudellisella toiminnalla on vaikutusta yhteiskunnallisiin vaikutuksiin, työllisyyteen ja taloudelliseen toimeliaisuuteen. (Rohweder 2004, s.97-98).

Ympäristövastuun toiminta kattaa yrityksen pyrkimyksen toimia mahdollisimman suotavalla tavalla ympäristön kannalta (Harmaala et al. 2012, s. 22).

Ympäristövastuullisuuden vaikuttavat luonnonvarojen kestävä käyttö, jätteiden määrän pienentäminen ja ympäristöhaittojen vähentäminen eli nämä muodostavat vastuun ekologisesta ympäristöstä. Ympäristövastuullisuuteen kuuluu vastuu koko tuotteen elinkaaren ympäristövaikutuksista ja toiminnan arvoketjusta. (Rohweder 2004, s. 99-100).

Välitön ympäristövastuu kattaa yrityksen itse aiheuttamien ympäristöriskien ja niihin liittyvien ongelmien toiminnan sekä luonnon resurssien kestävä käytön. Tällä tarkoitetaan, että raaka-aineita ja energiaa hyödynnetään asianmukaisesti sekä jätteitä ja päästöjä pyritään vähentämään. Välillinen vastuu liittyykin liikekumppaneiden biodiversiteetin hallintaan ja siksi vastuullinen yritys vaatii myös toimittajiltaan samanlaisia luonnonsuojelullisia toimia, joita se itsekin noudattaa. (Liappis et al. 2019, s. 109-110).

Sosiaaliseen vastuuseen kuuluvat henkilöstön hyvinvointiin, koulutukseen ja elinikäiseen oppimiseen liittyvät innovaatiot. Myös sosiaalinen vastuu pystytään jakamaan välittömään ja välilliseen vastuuseen. Välillisesti sosiaalinen vastuu vaikuttaa yhteiskunnan hyvinvointiin. (Harmaala et al. 2012, s.20-21). Yrityksen sosiaalinen vastuu on kokonaisuudeltaan laaja. Kyseisen vastuun ydin on yksinkertainen: se on ihmisten huomioimista, arvostamista ja hyvää kohtelua. (Liappis et al. 2019, s. 128).

Kuva 4. Vastuullisuuden kolmen ulottuvuuden välittömät ja välilliset vaikutukset (mukaillen Harmaala et al. 2012 s.17).

2.2 Vastuullisuuden johtaminen

Yritysvastuun johtaminen ei eroa muusta yrityksen johtamisesta. Toimintamalli on samanlainen kuin johtamisessa yleensä, käsiteltäviä asioita siihen on tullut lisää. Vastuullisuuden johtamisen tavoitteena on tukea liiketoimintastrategian toteuttamista rakentamalla esimerkiksi puitteet ja selkeät normit, joiden avulla vastuullisuuden toteuttaminen ja kehittäminen on mahdollista. Keskeinen osa vastuullisuuden johtamista on tavoitteiden asettaminen ja toteutumisen seuranta mittareiden avulla. Tavoitteet ovat tehokas keino ohjata toimintaa haluttuun suuntaan. Vastuullisuus edellyttää tiivistä yhteistyötä sidosryhmien kanssa sekä strategista lähestymistapaa. Perinteisesti yritysten odotetaan toimivan

taloudellisesti mahdollisimman kannattavasti. Tämän periaatteen rinnalle on syntynyt vaatimuksia siitä, että yritysten tulee toimia myös ekologisesti ja sosiaalisesti kestävin perustein. (Rohweder 2004, 89-105)

Vastuullisuustyön liittäminen yrityksen liiketoimintaan ja jokapäiväiseen tekemiseen onnistuu ainoastaan, jos yrityksen omistajat ja ylin johto ovat sitoutuneet siihen. He päättävät mitä vastuullisuudelta halutaan ja määrittävät sen jälkeen strategiassa, mitä se yrityksessä tarkoittaa. Vastuullisuudessa tulee olla pitkäjänteinen ja johdonmukainen, sillä kyse ei ole ohimenevästä trendistä. Yrityksen johdon tehtävänä on päättää, haluaako yritys olla vastuullisuuden edelläkävijä vai riittääkö sille pakollisten lakien ja asetusten noudattaminen. Yrityksellä tulee olla vastuullisuuden päämäärä, joka vie kohti visiota. Viime kädessä asiakkaat ja sidosryhmät määrittelevät, onko yrityksen vastuullisuusteema ja brändi uskottava, sillä he ratkaisevat yrityksen tuloksen. (Koipijärvi et al. 2020, s.65-67).

Kun yritys vastuun johtaminen on johtoryhmässä vaikuttavan vastuullisuusjohtajan vastuulla, sillä turvataan vastuullisuusasioiden ammattitaitoinen käsittely johdon päätöksentekoprosesseissa. Lisäksi sillä varmistetaan yritys vastuun syvälinen ymmärrys sekä vastuullisuusasioiden järjestelmällinen ja tavoitteellinen toteuttaminen organisaatiossa. Tosin johtoryhmän kasvattaminen liian suureksi voi viedä ketteryyttä johtamiselta, jonka vuoksi vastuullisuusjohtajalla on hyvä olla muitakin vahvuuksia kuin vastuullisuusasioiden ymmärtäminen. Vastuullisuusjohtajan on hallittava yrityksen toimialan erityispiirteet ja toimintaympäristö, jotta hän voi tukea yritystä sen strategisessa johtamisessa. Hänen tehtävänä on tuoda johtamiseen kestävä kehityksen asiat, kuitenkin käytännön asiat huomioiden. Toki vastuullisuusasioiden tulisi olla jokaisen liiketoimintajohtajan hallussa ja vastuullisuuden tulisi olla itsestään selvä osa liiketoimintaa. Vastuullisuutta tulee johtaa kuten muitakin osa-alueita, kuten taloutta tai henkilöstöä eikä vastuullisuus saa olla kehitysprojekti, joka häviää ajan kanssa. Vaihtoehtona on myös kehittää vastuullisuustyötä kehitysryhmässä,

joka paneutuu asiaan oman työn ohella. Vastuullinen organisaatio toimii pitkäjänteisesti, kokonaisvaltaisesti ja läpinäkyvästi.

Tässä tutkimuksessa tulee esille, että case-yrityksessä yrityksen hallitus on vastuullisuusasioiden takana, mutta haasteena on resurssit, joilla näitä asioita hoidettaisiin tällä hetkellä, koska yrityksessä ei ole nimettynä henkilöä tai työryhmää, kenen vastuulle nämä asiat kuuluisivat.

2.3 Vastuullisuusviestintä

Yritykset voivat valita mitä ne viestivät ja millä tavoin viestitään. Kun vastuullisuus on rakennettuna yrityksen toimintaan ja näkyy kaikessa toiminnassa, se on helppo integroida myös viestintään. Vastuullisuusviestintä on jatkuva prosessi, joka tulee olla läpinäkyvää mieluummin runsaan tiedon jakamista kuin niukan tiedon jakamista. Yritysvastuun keskeisiä asioita on hyvä esitellä avoimesti, jossa yrityksen toimintatavat ja tulokset ovat esillä ja sidosryhmät voivat arvioida yrityksen vastuullisuutta. Vastuullisuusviestintään luetaan myös yritysvastuu raportointi, itse raportoinnista kerrotaan lisää luvussa 2.4 yritysvastuu raportointi. Vastuullisuusviestinnässä on hyvä käyttää myös yrityksen internetsivuja, joista saa helposti etsittyä tietoa yksittäisestä asiasta, jonka etsiminen yritysvastuuraportista voi olla työläämpää. Vastuullisuusviestintä on prosessi, joka on hyvä suunnitella kunnolla, jotta siitä saadaan toimiva. Ensiksi on suunniteltava viestinnän tavoite, joka ohjaa viestintäprosessia. Tavoitteiden määrittelyn jälkeen tulee yrityksen määrittellä tavoitellut kohderyhmät eli se kenelle viesti halutaan kohdentaa. Näiden jälkeen suunnitellaan itse viestin sisältö ja valitaan viestintä menetelmät ja -välineet. Kun on valittu viestintä menetelmät ja -välineet toteutetaan vastuullisuusviestintä tehokkaasti valitulla menetelmällä. Viimeisenä vastuullisuusviestinnän prosessissa tulee palautteen kerääminen ja analysointi. Viestinnän tehoa tulisi aina arvioida. (Harmaala et al. 2012, s. 162-164; Kuisma 2015, s. 211-213).

Vastuullisuusviestintä tulisi suunnata eri sidosryhmien mukaisesti, toki yrityksen koko ja resurssit vaikuttavat kuinka vastuullisuusviestintää hoidetaan. Keskeisin sidosryhmä vastuullisuusviestinnässä on yrityksen henkilökunta, sillä sen tulee olla perillä siitä, mitä asioita vastuullisuuden ympärillä yrityksessä tapahtuu. Erityisesti vastuullisen liiketavan periaatteet (Code of Conduct) olisi ehdottomasti kerrottava koko henkilöstölle. Luvussa 2.5 on kerrottu enemmän vastuullisen liiketavan periaatteista eli Code of Conduct. Omistajat ja sijoittajat ovat kiinnostuneita yritysvastuutyön vaikutuksista tulokseen, maineeseen ja riskeihin, joten heille tulee näyttää näitä asioita. Media on taas kiinnostunut yritysvastuukysymyksistä ja käsittelee niitä pääasiassa asiallisesti ja asiantuntevasti. Toimittajat lukevat yritysvastuuraportteja, ja niiden tuleekin olla selkeitä ja vastaukset tulisi löytyä kaikkiin mieleen tuleviin kysymyksiin. Kuluttaja-asiakkaat ovat kiinnostuneita yrityksen vastuullisuudesta mielikuvatasolla eivät niinkään yksityiskohtaisista tiedoista. (Kuisma 2015, s. 213-215). Tutkimuksessa tuli esille, että case-yrityksessä vastuullisuusviestintä koetaan haastavimpana vastuullisuuden teemana. Esiin nousi kysymys mitä kannattaa viestiä ja kenelle sekä mitä viestinnällä halutaan saavuttaa? Henkilöstö koettiin tärkeimpänä vastuullisuusviestinnän kohderyhmänä tutkimuksessa. Tulevaisuudessa vastuullisuusviestintään olisi kiinnitettävä huomiota case-yrityksessä.

2.4 Yritysvastuu raportointi

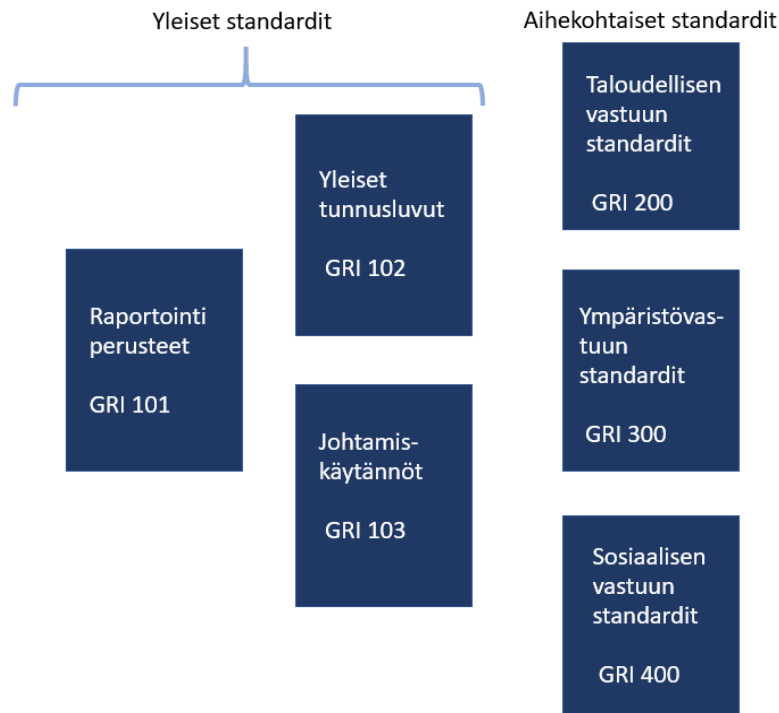
Kätevin tapa yrityksillä kertoa omista vastuullisuuden toimistaan on esittää ne yrityksen Internet-sivuilla. Vastuullisuusraportointia yritys voi tehdä sekä sisäiseen että ulkoiseen käyttöön. Sisäinen raportointi auttaa yritystä jäsentämään vastuulliseen toimintaan liittyvää työtä ja se tukee johtoa päätöksentekemisessä. Ulkoinen raportointi on tarkoitettu erityisesti yrityksen sidosryhmiä varten. Vastuullisuusraportointi on suotuista tapa rakentaa luottamus sidosryhmien kanssa. Raportoinnin avulla on mahdollista viestiä yrityksen arvoista ja liiketoiminnan tavoitteista. (Harmaala et al. 2012, s.221 – 222).

Yritysvastuuraportointi on ensisijainen osa vastuullisuuden toteutuksessa. Raportoinnin osalta tärkein kysymys on, mitkä asiat ovat raportoinnin kannalta ratkaisevia ja mitä asioita yrityksen tulisi raportoida. Raportoinnissa on hyvä olla ne tiedot, jotka vaikuttavat liiketoiminnan johtamiseen. Raportoitavat asiat voidaan jakaa lakisääteisiin ja vapaaehtoiisiin tai toisaalta taloudellisiin ja ei-taloudellisiin tietoihin. (Juutinen 2016, s.52-56).

Global Reporting Initiative (GRI) on organisaatio, jonka kansainvälinen yritysvastuu raportoinnin viitekehys on käytetyin vastuullisuus raportointityökalu. Sillä pyritään siihen, että organisaatiot viestivät vastuullisuudestaan ja seuraavat sitä vapaaehtoisesti. GRI -ohjeiston kehitystyö syntyi sidosryhmäprosessina YK:n ympäristöohjelman (UNEP) ja Coalition for Environmentally Responsible Economies (CERES) -järjestön toimesta. Tavoitteena oli saada aikaan kattavasti hyväksytty raportointijärjestelmä yritysvastuuraportointiin, joka yhdistäisi erilaiset ja eritasoiset ohjeistot ja suositukset. (Harmaala et al. 2012, s.224-226).

GRI-ohjeisto pitää raportoinnin laadun varmistamisen periaatteena tiedon tasapuolisuutta, selkeyttä, täsmällisyyttä, oikea-aikaisuutta, vertailukelpoisuutta ja luotettavuutta. Se asettaa vähimmäistason sille, mitä organisaation tulisi raportoida. (Harmaala et al. 2012, s. 224). GRI suositusten mukaisesti yritysvastuuraportti sisältää yrityksen toiminnan kuvauksen ja yritys vastuun tavoitteet ja tulokset. Tavoitteet ja tulokset tulee koota vuosittain. Niiden tulee käsitellä ihmisoikeuksia, taloutta, tuotevastuuta, työoloja, ympäristöä sekä yhteiskuntaa. (Niskala et al. 2019, s.120-125). GRI-standardi sisältää kolme yleistä standardia ja kolme aihekohtaista standardia, joiden tarkoituksena on auttaa yrityksiä määrittämään raportoitavat näkökohdat ja antaa ohjeita tietojen esittämiseen. Yleiset standardit ovat tarkoitettuja kaikille yrityksille, jotka laativat yritys vastuuraportointia. Yleiset standardit jakautuvat raportointiperusteisiin (GRI 101), yleisiin tunnuslukuihin (GRI 102) ja johtamiskäytäntöihin (GRI 103). Näiden yleisten standardien lisäksi on GRI laatinut aihekohtaisia standardeja, jotka käsittelevät vastuullisuuden kolmea ulottuvuutta. Nämä aihekohtaiset standardit ovat taloudellisen vastuun standardit (GRI 200), ympäristövastuun standardit (GRI 300) ja sosiaalisen vastuun standardit (GRI 400). GRI-standardit on suunniteltu käytettäväksi yrityksen yritys vastuuraportin laatimiseen,

mutta yksittäisiä standardeja voi käyttää yrityksen jonkin muun raportoinnin lisänä. (Niskala et al. 2019, s. 120-121). Kuvassa 5 on esitettyinä GRI-standardin rakenne.

Kuva 5. GRI-standardit (mukaillen Niskala et al. 2019, s.121).

Yritysvastuuraporttia laadittaessa on hyvä pohtia minkälaisia vastuullisuuteen liittyviä megatrendejä yhteiskunnassa ja toimialalla on ajankohtaisena ja mitkä niistä ovat yrityksen kannalta merkityksellisiä. Nämä pohdinnan tulokset kannattaa kertoa raportissa, sillä sen avulla yritys pystyy osoittamaan, että on ajan tasalla mitä ympäröivässä yhteiskunnassa on meneillään. Esille nostettujen megatrendien on kerrottava mitä ne tarkoittavat yritykselle ja sen toiminnalle tällä hetkellä ja myös tulevaisuudessa.

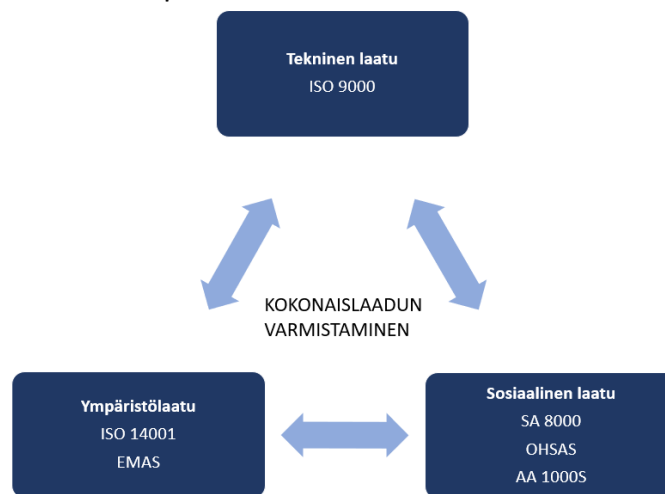
Yritysvastuu raportoinnin lisäksi yritykset voivat käyttää ympäristöasioiden vapaaehtoista hallintajärjestelmää, EMAS (EcoManagement and Audit Scheme), joka liittyy ympäristölainsäädännön noudattamiseen, ympäristönsuojelun tason jatkuvaan parantamiseen sekä julkiseen raportointiin ympäristöasioista. Järjestelmä perustuu EU:n asetukseen ja kansainvälisen ISO 14001 ympäristöjärjestelmästandardin kaltaiseen kokonaisuuteen. (Rohweder 2004, s. 166-171).

Hallintajärjestelmät, jotka liittyvät yritysvastuuseen ovat operatiivisen johtamisen työkaluja ja niistä on apua, kun vastuullista toimintaa siirretään käytännön työhön. Niiden tavoitteena on luoda yhteyksiä operatiivisen johtamisen ja strategisen johtamisen välillä. (Rohweder 2004, s. 166).

Suomen Standardisoimisto (SFS) myöntää organisaatioille sertifikaatteja vakuutena turvallisista, laadukkaista ja ympäristöystävällisistä prosesseista. Yritysvastuuseen liittyvien hallintajärjestelmien taustalla on laatujohtaminen. Pohjana yritysvastuun kehittämiseen voidaan pitää ISO-sarjan laatujohtamista (ISO 9000), jota käytetään yrityksen laatujohtamisen tukena ja työkaluna. Ympäristöjohtamisen toiminnan hallintajärjestelmät ovat ISO 14001 ja EMAS, kun taas sosiaalisesti vastuullisen toiminnan hallintajärjestelmiä ovat SA 8000 ja OHSAS. Eettiseen laatuun sidosryhmien näkökulmista liittyy AA 1000S. Kuvassa 6 on esitetty hallintajärjestelmien vaikuttavuus toisiinsa. (Rohweder 2004, s. 166-172).

Kestävyttä käsittelevät standardikokonaisuudet ISO 14 000 ja ISO 26 000, jotka edistävät ympäristöjohtamista ja yhteiskuntavastuuta. Niissä on kerrottu miten yritys voi käsitellä ympäristöasioitaan. ISO 26 000 standardia voi käyttää apuna yhteiskuntavastuuseen liittyvissä asioissa, mutta sen noudattamista ei ole mahdollista mitata eikä sertifioida. Se on standardina opas niille, jotka ovat perehtymässä asiaan, ja auttaa myös kokeneempia parantamaan käytäntöjään. Standardi käsittelee yhteiskuntavastuun terminologiaa ja periaatteita, sen tunnistamista ja sidosryhmien osallistamista sekä yhteiskuntavastuun seitsemää ydinaihetta: ihmisoikeudet, kuluttaja-asiat, työelämän käytännöt, oikeudenmukaiset toimintatavat, organisaation hallintotapa, yhteisön toimintaan osallistuminen ja yhteisön kehittäminen sekä ympäristö. ISO 14 001 on maailmanlaajuisesti tunnetuin sertifikaatti, joka edistää ympäristövastuullista toimintaa organisaatioissa. Se keskittyy erityisesti riskeihin, niiden tunnistamiseen, hallintaan ja ehkäisemiseen. (Suomen Standardisointiliitto 2021).

OHSAS 45 001 –standardi käsittelee työturvallisuutta ja -terveyttä. Organisaatioille on luotu työterveys- ja turvallisuusjärjestelmä, jonka avulla voidaan parantaa organisaation työterveyttä ja –turvallisuutta sekä sen avulla tunnistetaan ja ehkäistään niihin liittyvät riskit. OHSAS 45 001 –standardin tavoitteena on parantaa työsuojeluasioita organisaation päivittäisessä toiminnassa. (Suomen Standardisointiliitto 2021).

Kuva 6. Hallintajärjestelmät laatuajattelun laajentajina. (Rohweder 2004 s. 167).

Sertifiointijärjestelmät, jotka koskevat metsäteollisuutta ovat PEFC (Programme for the Endorsement of Forest Certification) ja FSC (Forest Stewardship Council). Suomessa lähes kaikilla talousmetsillä on PEFC-sertifikaatti ja se on keskeinen tapa metsänomistajille näyttää toimivansa vastuullisesti ja noudattavan vastuullisia toimintatapoja. Toinen merkittävä sertifikaatti metsäteollisuudessa on FSC ja sen päämääränä on edistää kestävä kehitystä. (Rohweder 2004, s. 183).

2.5 Vastuullisen liiketavan periaatteet (Code of Conduct)

Code of Conduct on monien yritysten käyttämä, joka kertoo yrityksen vastuulliset toimintaperiaatteet. Sen avulla kerrotaan henkilökunnalle ja muille sidosryhmille, kuten asiakkaille ja tavarantoimittajille sekä muille yhteistyökumppaneille, kuinka yrityksessä toimitaan erilaisissa tilanteissa. Se koostuu seuraavista asioista:

vastuullinen taloudenpito, kilpailun edistäminen, lakien noudattaminen, eturistiriidat, asiakassuhteet, suhteet yhteistyökumppaneihin, hyvä työyhteisö, ympäristövastuu ja periaatteiden toimeenpano. Kun yritys rakentaa itselleen vastuullisen liiketavan periaatteita on muistettava, että vaikka kyseessä on hyvin yleiset eikä kovin yksityiskohtaiset periaatteet, niin nekin ovat lupauksia, joiden noudattamista täytyy pystyä seuraamaan ja raportoimaan niistä sidosryhmille. (Kuisma 2015, s. 180).

Yritykset voivat myös määritellä omaa toimintaa koskevien ohjeiden lisäksi toimintaohjeen yhteistyökumppaneille (Supplier Code of Conduct). Se sisältää yhteistyökumppaneilta lakien ja määräysten noudattamista sekä samaa eettistä ja vastuullista toimintatapaa kuin mihin yritys on itse sitoutunut. (Koipijärvi et al. 2020, s.80-81).

Case-yrityksessä on tehty Code of Conduct eli eettiset toimintaperiaatteet, ja ne sisältyvät myös kaikkien toimittajien sopimuksiin. Case-yrityksen Code of Conduct on päivitetty toukokuussa vuonna 2019. Sen tarkoituksena on varmistaa, että Koskisen toimii pitkällä ja vastuullisella ja kestäväällä tavalla, ottamalla huomioon henkilöstön, ympäristön, talouden ja muiden sidosryhmien tarpeet. Nämä eettiset ohjeet perustuvat yrityksen ydinarvoihin luottamus, rohkeus, luovuus ja tuloksellisuus. Liitteenä 4 on case-yrityksen Code of Conduct.

2.6 Kestävän kehityksen tavoitteet

YK:n jäsenvaltiot tekivät sopimuksen syyskuussa 2015, jossa sitoutuivat uusiin kestävän kehityksen tavoitteisiin ja toimintaohjelmaan. Tämän tarkoituksena on opastaa maailman kehityssponsisteluja vuoteen 2030 asti. Kestävän kehityksen tavoitteet (Sustainable Development Goals) astuivat voimaan vuoden 2016 alussa. Kestävän kehityksen tavoitteet seuraavat edellisen menestyksekkään köyhyyden vähentämiseen suuntaavan ohjelman työtä. Tämä ohjelma oli nimeltään vuosituhattavoitteet. Uudet tavoitteet ovat vuosituhattavoitteita laajemmat ja kunnianhimoisemmat, sillä ne koskevat kaikkia maailman maita. Uusissa tavoitteissa lisäksi otetaan huomioon aiempaa laajemmin kestävän kehityksen

kaikki kolme ulottuvuutta: taloudellinen vastuullisuus, sosiaalinen vastuullisuus ja ympäristövastuullisuus. Kestävän kehityksen toimintaohjelman ytimenä on tarkoitus, ettei kukaan saa taantua kehityksestä. Kestävän kehityksen toimintaohjelma koostuu 17 tavoitteesta ja 169 alatavoitteesta. Kuvassa 7 on esitetty nämä 17 kestävän kehityksen tavoitetta. Tavoitteiden etenemisen seuraamiseksi on YK:n johtamana rakennettu mittaristo, jolla jokaisen päämäärän ja tavoitteen toteutumista seurataan. Mittaristoon kuuluu 243 indikaattoria. Kestävän kehityksen tavoitteet ovat tärkeitä ja ovat toisiinsa sidottuja: yhtäkään tavoitetta ei voi tavoitella toisen kustannuksella. Kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamiseen tarvitaan useita tahoja niin valtioita, päättäjiä kuin kansalaisiakin. (YK-liitto 2021).

YK:n kestävän kehityksen tavoitteet voivat auttaa yritystä sitomaan omat liiketoiminnalliset tavoitteet globaaleihin yhteiskunnallisiin ja ympäristön prioriteetteihin. Yritykset voivat käyttää näitä kestävän kehityksen tavoitteita oman vastuullisuusstrategiansa tukena, uusien liiketoiminta mahdollisuuksien kartoituksessa, sidosryhmäsuhteiden tukena tai viestinnän ja raportoinnin sisältöjen apuna. Kestävän kehityksen tavoitteet ovat YK:n suunnitelma saavuttaa parempi ja kestävämpi tulevaisuus kaikille, ja pitää sisällään 17 globaalia prioriteettia.

Kuva 7. YK:n kestävän kehityksen tavoitteet. (YK-liitto 2021).

Tutkimusosiossa haastatteluissa keskustelimme näistä YK:n kestävän kehityksen tavoitteista, koska case-yrityksellä ne eivät ole näkyvästi käytössä tällä hetkellä. Kilpailijat ovat sitoutuneet YK:n kestävän kehityksen tavoitteisiin ja viestivät niistä internet sivuillaan. Taulukossa 1 on esitetty kilpailijoiden valitsemat YK:n kestävän kehityksen tavoitteet. Case-yrityksenkin olisi hyvä pohtia omat kestävän kehityksen tavoitteet ja tunnistaa niiden yhteys omaan toimintansa ja tuotteidensa vaikutusten ja kestävän kehityksen välillä. Tärkeää olisi asettaa omat tavoitteet, jotka ovat kunnianhimoisia, joilla voidaan edistää globaaleja tavoitteita, joko suoraan tai epäsuorasti.

Taulukko 1 Kilpailijoiden YK:n kestävän kehityksen tavoitteet.

	YK:n kestävänkehityksen tavoitteet																
Yritys	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Metsä Group						x	x	x	x			x	x		x		
Stora Enso												x	x		x		
UPM						x	x	x				x	x		x		

Yllä olevasta taulukosta voidaan havaita, että kilpailijoiden kestävän kehityksen tavoitteet ovat hyvin samankaltaiset, tavoitteista 12 (vastuullista kuluttamista),13 (ilmastotekoja) ja 15 (maanpäällinen elämä) on jokaisella yrityksellä ja lisäksi 6 (puhdas vesi ja sanitaatio),7 (edullista ja puhdasta energiaa) ja 8 (ihmisarvoista työtä ja talous kasvua) ovat Metsä Groupilla ja UPM:llä. Näiden lisäksi Metsä Groupilla on kestävän kehityksen tavoitteista vielä 9 eli kestävää teollisuutta, innovaatioita ja infrastruktuureja.

2.7 Euroopan unioni Green deal

Siirtyminen hiilineutraalisuuteen teollisuuteen on tehtävänä haasteellinen. Haasteita on lukuisia, mutta niihin liittyy mahdollisuuksia kasvun ja materiaalitehokkuuden saavuttamiseksi vähähiilisen energiajärjestelmän avulla. EU:n kasvihuonekaasupäästöjä olisi leikattava vuoden 1990 tasosta vähintään 55 prosentilla vuoteen 2030 mennessä. Tämä kunnianhimoinen seuraavaa kymmentä vuotta koskeva tavoite luo EU:lle vakaan kehityspolun kohti ilmastoneutraaliutta, joka on määrä saavuttaa vuoteen 2050 mennessä. EU:n Green Deal tukee

hiiliteknologioiden kehittämistä ja samalla, että niitä kaupallistetaan, jotta saatavilla on tarpeeksi edullista vähähiilistä sähköä teollisuuden kulutukseen vuoteen 2050 mennessä. Tarkoituksena on varmistaa, että vähähiilisille markkinoille luodaan tuotteita ja tavoitteena on saavuttaa kestävää arvonnousua kohdennetusti ilmastoneutraalisuuteen. Fossiilisten polttoaineiden poltosta vapautuvat hiilidioksidipäästöt ovat suurin kasvihuonekaasupäästöjen lähde EU:ssa. Yhdessä energiajärjestelmän muiden kuin hiilidioksidin hajapäästöjen kanssa niiden osuus EU:n kasvihuonekaasupäästöistä on hieman yli 75 prosenttia. Energiajärjestelmä onkin keskeisessä asemassa siirryttäessä ilmastoneutraaliin talouteen. (Wyns et al. 2019, s.1-8).

EU:n Green Deal ja sen tavoitteena oleva Euroopan hiilineutraalisuus vuoteen 2050 mennessä on kunnianhimoinen vastausyritys ilmastohaasteeseen, mutta erityisesti se on sosiotekninen muutos. Samoin myös Suomen hallituksen kunnianhimoinen tavoite saavuttaa hiilineutraalisuus jo aiemmin, vuoteen 2035 mennessä. Näihin päästääkseen tarvitaan investointeja, jotka ovat valtavia ja muutos koskettaa kaikkia, sekä yrityksiä että ihmisiä. Suomen metsillä on kokonaisuudessa iso merkitys, sillä metsät ovat sekä hiilinielu että raaka-aineena fossiilisten raaka-aineiden korvaaja. Näin muun muassa tasapainoilu hiilinielujen koon ja metsän hakkuiden välillä on jatkuvaa. Metsien arvo ja rooli ilmastomuutoksen lieventämisessä tulee lähivuosina kasvamaan. Myös fossiilisista raaka-aineista valmistettavia tuotteita korvaavia, pitkälle jalostettuja puupohjaisia tuotteita tulee jatkossa suosia. Metsäteollisuuden tulevaisuuden strategiat riippuvat lukuisista eri tekijöistä, silti kannattaa kiinnittää erityishuomiota ilmastomuutokseen ja monimuotoisuuteen liittyviin asioihin.

Tässä kappaleessa kaksi käytiin läpi vastuullisuusasioita ja miten niitä yritys voi hyödyntää toiminnassaan. Vastuullisuus koostuu monista eri tekijöistä ja yrityksessä se olisi hyvä olla läpinäkyvää toimintaa sekä sisäisesti että ulkoisesti.

3 YRITYSVASTUU METSÄTEOLLISUUDESSA

Tässä kappaleessa käsitellään yritysvastuuta metsäteollisuudessa. Luontoarvot ja puuntuotanto ovat tasapainossa kestävässä metsänhoidossa. Metsien monimuotoisuus sekä metsien kulttuuri- ja virkistysarvot pyritään säilyttämään, kun samalla harjoitetaan tuottavaa ja sosiaalisesti kestävä metsätaloutta. Metsien sertifiointi on hyvä keino kertoa yritysasiakkaille ja kuluttajille, kuinka metsänhoito tukee kestävä kehitystä. Se on myös metsän omistajille keino osoittaa toimintansa vastuullisuus. Metsien sertifiointin ydin on, että metsien käytön kestävyyttä tarkastellaan samanaikaisesti kaikkien kestävyiden osa-alueiden näkökulmasta. Kestävässä metsänhoidossa luonto- ja sosiaaliset arvot sekä puuntuotanto ovat tasapainossa. (Koipijärvi et al. 2017, s. 172).

Metsäteollisuudessa ympäristövastuusta pidetään huolta muun muassa huolehtimalla metsien kasvusta ja tuotantolaitosten päästöjen vähentämisestä. Ilmastonmuutokseen metsäteollisuus vastaa tuottamalla hiiltä sitovia ja uusiutuvia tuotteita saavuttaen maailmanlaajuisia ilmastohyötyjä.

PEFC-metsäsertifiointijärjestelmä on kansainvälinen järjestelmä. PEFC-metsäsertifiointi kertoo, että metsiä hoidetaan kestävä kehityksen periaatteiden mukaisesti. PEFC on kansainvälinen tunnus, joka todistaa, että puu on tuotettu ekologisesti, taloudellisesti ja sosiaalisesti kestävästi. Puun alkuperän seurantajärjestelmä ”Chain of Custody” valvoo, että metsäteollisuuden yritys käyttää kestävästi hoidetusta metsästä kaadettua puuta. PEFC-merkki todistaa, että puumateriaali on sertifiointia ja puun alkuperäisketju on hallinnassa. (PEFC 2021). Metsien sertifiointin ydin on, että metsien käytön kestävyyttä tarkastellaan samanaikaisesti kaikkien kestävyiden osa-alueiden kannalta. Kestävässä metsänhoidossa luonto- ja sosiaaliset arvot sekä puuntuotanto ovat tasapainossa.

PEFC-sertifioituja metsiä on maailmalla enemmän kuin FSC-sertifioituja metsiä, FSC-merkkiä pidetään tunnetumpana vaihtoehtona näistä kahdesta. Se on tunnettu ympäristö- ja kansalaisjärjestöjen kautta. Yksityiset metsän omistajat pohjoisella

pallonpuoliskolla puolestaan ovat asettuneet PEFC:n kannalle. (Koipijärvi et al. 2017, s. 173). Metsäsertifiointi standardit ovat uudistumassa ja PEFC-standardin on tarkoitus astua voimaan vuonna 2023 ja FSC:n aikaisintaan vuoden 2021 loppupuolella.

Työkaluna metsäsertifiointi on vakiinnuttanut paikkansa kestävän metsätalouden edistämisessä. Metsäsektorilla on käytössään hankintaketjun hallintajärjestelmä ja vastuullisuuden todentamisen työkalu, joita muut luonnonvaroja käyttävät teollisuuden alat vasta kehittelevät. Molemmat metsäsertifiointi järjestelmät ovat edistäneet osaltaan kestävää metsätaloutta. (Koipijärvi et al. 2017, s. 173).

PESTEL-analyysi arvioi yrityksen liiketoimintaan vaikuttavia makrotason ilmiöitä, jotka antavat ehtoja liiketoiminnalle. Näiden tapausten tunnistaminen ja niiden ennakointi voi antaa yritykselle huomattavaa kilpailuetua. Analyysi on alun perin kehitetty tukemaan yrityksen johtoa strategisessa päätöksenteossa. (Sipiäinen 2018, s.39). Kuvassa 8 on esitetty PESTEL-analyysi puutuoteteollisuudesta, jossa on huomioituna vastuullisuuden näkökohdat. PESTEL-analyysistä on nähtävillä puutuoteteollisuuden monimuotoisuus ja miten eri tekijät: poliittinen, ekonominen, sosiaalinen, teknologinen, ekologinen ja lainsäädäntö vaikuttavat puutuoteteollisuuteen positiivisesti. Puutuoteteollisuudessa on tulevaisuudessa paljon mahdollisuuksia kehittää toimintaan kohti vastuullisempia ratkaisuja ja tarjota asiakkaille kestäviä tuotteita ja ratkaisuja.

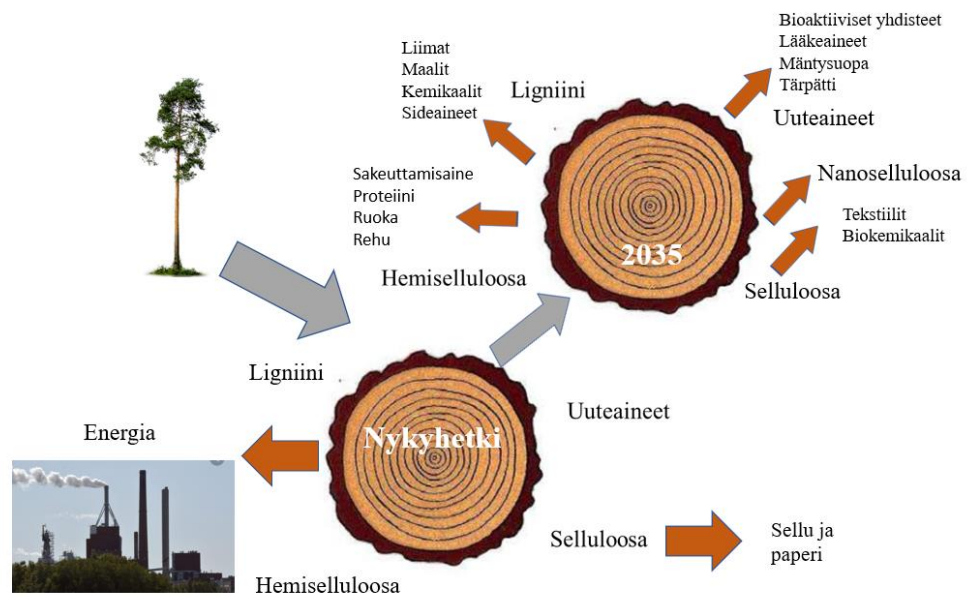

Kuva 8. PESTEL-lähestymistapa puutuoteteollisuuden toimintaympäristöön. (mukaillen Sipiäinen 2018 s.39).

3.1 Metsäteollisuuden biotalous

Metsäalaan perustuva metsäbiotalous sisältää monia erilaisia teollisuuden ja tuotannonaloja sekä tuotannon toimintoja, mitkä perustuvat puutuotteisiin tai metsiin. Metsäbiomassan jalostaminen kuuluu muun muassa metsäbiotalouteen metsä-, energia-, kemian- ja elintarviketeollisuudessa. Metsäbiotalous sisältää monia erilaisia puuraaka-aineeseen perustuvia tuotantoprosesseja ja kuten myös lopputuotteiden valikoima on kattava. Perinteisten tuotteiden, kuten muun muassa sahatavaran tai paperin lisäksi puusta ja puukuiduista valmistetaan raaka-aineita esimerkiksi seuraavien tuotteiden valmistukseen: kangaskuidut, kemikaalit, kosmetiikka, liikennepolttoaineet, lääkkeet, älypakkaukset, pinnoitteet, liimat, muovit, komposiitit, eläinrehut ja funktionaaliset elintarvikkeet. Koko ajan etsitään ja kehitetään uusia käyttökohteita. Tämän lisäksi, että metsät tuottavat raaka-ainetta erilaisiin teollisiin prosesseihin ja tuotteisiin, metsäbiotalouteen luetaan myös metsien virkistyskäyttö, marjat, riista ja luontomatkailu. Metsien aineettomia

hyötyjä ei pidä myöskään unohtaa. Aineettomia hyötyjä ovat puiden tuottama happi ilmakehään ja maaperän kulumisen estäminen. Metsäbiotalouden yksi merkittävä ydinajatus onkin, että hyödynnetään tehokkaasti metsien tarjoamia raaka-aineita, puuta ja sen eri ainesosia, teknologioita, palveluja ja energiaa. Kuvassa 9 on kuvattuna puun monikäyttöisyys ja tulevaisuuden tavoitteena on kehittää menetelmiä, joilla voidaan hyödyntää puun hemiselluloosa, ligniini ja selluloosa kokonaisvaltaisesti. Päämääränä on hyödyntää puuta kasvavassa määrin tuotannossa, jossa raaka-ainepohja on perinteisesti ollut uusiutumaton. Tästä yhtenä esimerkkinä on erilaisten muovien korvaaminen puupohjaisilla materiaaleilla. Biotalous linkittyy vahvasti vastuullisuuden, kiertotalouden ja hiilineutraaliuden käsitteisiin. (Ministry of Agriculture and Forestry of Finland 2021).

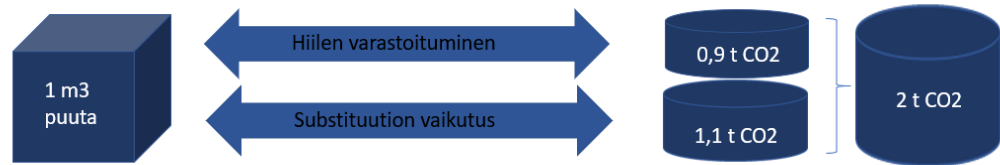

Kuva 9. Puun hyödyntäminen tulevaisuudessa. (mukaillen Rantala 2018 s.442).

Metsäteollisuuden ala Suomessa käyttää hankkimansa raaka-aineen sekä sen tuottamat sivuvirrat ja tähteet tehokkaasti. Prosesseja kehitetään jatkuvasti, jotta saadaan enemmän lopputuotetta vähemmästä määrästä raaka-ainetta ja ympäristövaikutukset samalla vähentyvät. Melkein jokainen metsäteollisuuden sivutuote käytetään edelleen jatkoprosesseissa. Tästä esimerkkinä on sahauksen rinnakkaistuotteena syntyvä hake, joka hyödynnetään sellun ja lastulevyn raaka-

aineena. Sellutehtaan tuotantoprosessista saadaan puolestaan sivutuotteena sähköä ja lämpöä. Pakkausten ja paperin kierrätys- ja hyödyntämisaste Suomessa on korkea. (Ministry of Agriculture and Forestry of Finland 2021). Case-yrityksessä on huomioituna erittäin hyvin puun monimuotoisuus ja materiaali käytetäänkin sataprosenttisesti hyödyntäen puunjalostuksen sivutuotteet, jotka käytetään uusiutuvaan energiatuotantoon.

Puun käyttö vähentää hiilidioksidia kahdella eri tavalla. Puutuote varastoi hiilen, jonka se sisältää koko sen elinajakseen. Tämän lisäksi se korvaa käyttökohteessaan, jonkin toisen rakennustuotteen, jonka aiheuttama päästö säästetään. Kuvasta 10 on nähtävillä, että yksi rakentamiseen käytetty puukuutiometri säästää keskimäärin kaksi hiilidioksiditonnia. (Rantala 2018 s.438).

Kuva 10. Hiilen sitoutuminen ja substituutio. (mukaillen Rantala 2018 s.438).

Taistelu ilmastonmuutosta vastaan on käynnissä. Ilmakehän hiilidioksidipitoisuutta voidaan vähentää kahdella tavalla: joko päästöjä vähentämällä tai hiilidioksidia poistamalla ja varastoimalla. Tämä tarkoittaa hiililähteiden vähenemistä ja hiilinielujen kasvattamista. Puu on materiaalina ensiluokkainen ja voi tehdä näitä molempia. Puun käyttö parantaa metsänhoitoa ja siten metsät kasvavat enemmän ja sitovat enemmän hiilidioksidia ilmakehästä hiilen muotona. Puutuotteet toimivat hiilivarastona ja puu voi olla myös korvaava materiaali monissa tuotteissa, joissa on käytetty alumiinia, terästä, betonia tai muovia. Puuta voidaan käyttää myös fossiilisten polttoaineiden korvaavana resurssina. Puun polttaminen vapauttaa ilmaan saman määrän hiilidioksidia kuin metsänpohjassa hajoava puu.

3.1.1 Kompensaatio, hiilijalan- ja hiilikädenjälki

Yrityksillä on mahdollista kompensoida osan päästöistään rahoittamalla ilmastohankkeita. Mahdollisuus on tavoitella päästöjen vähentämistä istuttamalla puita kehitysmaissa tai tukemalla hiilirahastoja, jotka rahoittavat kasvihuonepäästöjä vähentäviä projekteja pääasiassa kehitysmaissa. Kompensoinnin toimiessa hyvin saadaan aikaan kustannustehokkaita päästövähennyksiä, mutta on muistettava, että siihen liittyy myös riskejä. Kompensaatiolla on hyviä puolia, yritys voi parantaa omaa mainettaan tukemalla ilmastohankkeita. Ilmastohyötyjen ohella voidaan saada esimerkiksi työtä paikalliselle väestölle. Ongelmia ja riskejä on monia, jotka liittyvät kompensaatioon. Standardien puuttuessa hankkeita on moneen lähtöön. Pitkän aikavälin kestävyys tarkoittaa sitä, että saatetaan rahoittaa pitkällä aikavälillä kyseenalaisia hankkeita lyhyen aikavälin päästöhöyötyjen takia. Tästä esimerkkinä on yhden fossiilisen polttoaineen korvaamista toisella, vain hiukan vähäpäästöisemmällä. Ilmastopäästön hyödyn laskennan epävarmuus, koska päästövähennyksen määrittäminen voi olla hankalaa, kun ei tunneta ilmastovaikutuksia kunnolla. Istutettujen puiden oletetaan sitovan hiilidioksidia pitkälle tulevaisuuteen, vaikka metsä saattaa todellisuudessa tuhoutua luonnon katastrofin seurauksena. Uusien päästövähennysten syntyminen, koska vesivoimala saatettaisiin rakentaa ilman päästövähennyksistä saatavaa korvaustakin. Kun metsiä suojellaan se saattaa siirtää painetta hakata metsiä toisaalla. Sivuhaittoina voi olla, että ilmastohyötyjen toivossa saatetaan aiheuttaa haittoja luonnon monimuotoisuudelle. Tehottomuutta varainkäytössä, jos vain pieni osa kompensaation hinnasta päätyy kohteeseen, joka vähentää päästöjä. Myös raha on houkutellettu kompensaation alalle epärehellisiä toimijoita ja petoksia on havaittu. Riskinä nähdään myös ns. maineriski eli kompensaatio on altis arvostelulle, joka saattaa tarttua myös yritykseen, joka rahoittaa kompensaatioita. Turvallisinta on valita luotettavia päästöväheneviä EU:n päästökaupasta tai YK:n alaisesta puhtaan kehityksen mekanismista, jota kutsutaan CDM (clean development mechanism). (Tynkkynen et al. 2017, s.59-60). Kompensaatiota käyttävä yritys ei voi omassa raportoinnissaan korostaa olevansa hiilineutraali yritys, sillä kompensaatio ei poista

yrittäjien omia päästöjä. Kompensaatiolla vähennetään päästöjä yrityksen rahoittamassa hankkeessa jossakin toisessa kohteessa. Oikea tapa on esittää omat päästöt ja muualla saavutettu päästövähennys rinnakkain. Tällöin yritys osoittaa vastuullisuuttaan pitämällä maailmaan päästökertymää kurissa. (Kuisma 2015, s.104-105).

Hiilijalanjäljellä tarkoitetaan tuotteen, palvelun tai prosessin koko elinkaaren aikaisia hiilidioksidipäästöjä. Sen avulla voidaan spesifioida, millainen ilmastovaikutus tuotteella tai palvelulla on, sekä sen avulla voidaan analysoida tekijöitä, joilla on äärimmäinen merkitys syntyviin päästöihin. Hiilijalanjälkeä käytetään usein synonyyminä kasvihuonekaasupäästöille, etenkin arvioitaessa ilmaston lämpenemisvaikutusta. Hiilijalanjälki ei kuvaa vain hiiltä sisältävien kaasujen määrää, vaan myös muita kasvihuonekaasuja kuten typpioksiduulia (N₂O). (Harmaala et al. 2012, s.135) Case-yrityksessä hiilijalanjälki on laskettu ensimmäisen kerran vuonna 2014. Puu itsessään antaa hiilijalanjälkilaskelmaan arvon nolla, joten muut tekijät vaikuttavat tämän alan hiilijalanjälkeen. Silloin todettiin, että logistiikka ja liima olivat todella merkittävät tekijät hiilijalanjälkilaskelmassa, silloin todettiin, että mitä aiemmin ja ennakoivammin toimitaan, sitä vahvempia ollaan tulevaisuudessa.

Hiilikädenjälki kuvaa myönteisiä vaikutuksia, asiakkaiden oman hiilijalanjäljen pienentämiseen puutuotteiden hiilivaraston muodossa. Hiilikädenjäljen avulla voidaan korostaa yrityksen tai tuotteen tarjoamia ilmastohyötyjä ja tätä kautta helpottaa kuluttajien päätöksentekoa vastuullisista tuotteista tai palveluista. Sen lisäksi yritys tai palvelu voi käyttää sitä viestinnässä ja markkinoinnissa sekä apuna kehitettäessä tuotteita entistä ilmastoystävällisemmiksi. (Hiilikädenjälki 2021).

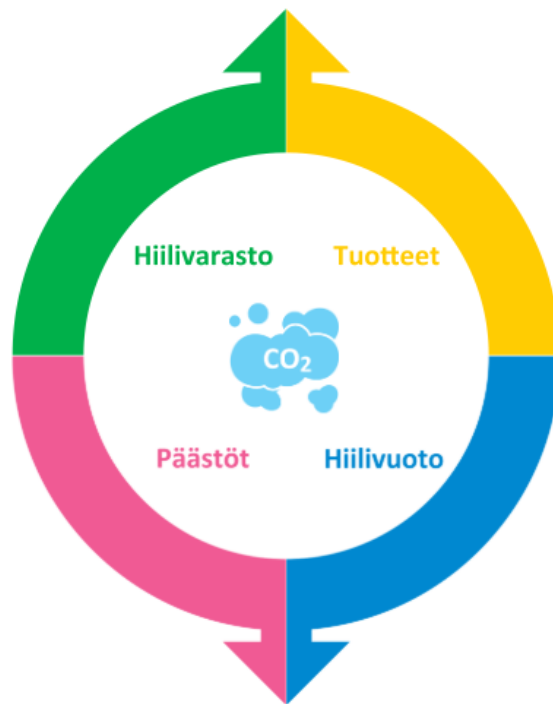
Kun hiilijalanjälkeä pyritään vastuullisissa ja ympäristöystävällisissä yrityksissä pienentämään, niiden asiakkaiden ja loppukäyttäjien hiilikädenjälki pyritään saamaan mahdollisimman suureksi. Kumpaankin näihin jälkiin voidaan vaikuttaa samoin keinoin ja menetelmin. Avaintekijöitä näiden hallintaan ovat energiantehokkuus, materiaalihukan minimointi, raaka-aineen ilmastomyönteisyys,

tuotteiden käyttöiän pidentäminen, kierrätyksen tehostaminen ja pakkausmateriaalien valinta. (Hiilikädenjälki 2021).

3.1.2 Metsäteollisuuden ilmastotiekartta

Yksinkertaisen vastuullisuuden tiekartan ja selkeiden vastuullisuusmittareiden avulla pystytään varmistamaan, että toiminta on menossa haluttuun suuntaan. Ilmastotiekartassa kuvataan toimet ja askelmerkit, joiden avulla saavutetaan tavoitteet, joilla seurataan toimialan vähähiilisyyttä. Eri osa-alueille määritellään toimenpiteet ja välitavoitteet sekä vastuutahot. Tiekartassa on myös kohdat, jolloin välitavoitteiden toteutumista arvioidaan. Jokaiselle osa-alueelle määritellään indikaattorit, jotka tulee olla mitattavissa. Myös epäsuoria ja laadullisia indikaattoreita voidaan käyttää. Mittarit ohjaavat suunnitelmallisesti yrityksen toimintaa ja selkeyttävät vastuullisuustyötä. Tärkeintä on prosessin aikana tapahtuva oppiminen tulosten saavuttamisen rinnalla. (Tynkkynen et al. 2017, s.99-101).

Metsäteollisuus on saanut vuonna 2020 valmiiksi tiekartan. Metsäteollisuus hidastaa ilmastonmuutosta jo nyt, mutta vielä vahvemmin tulevaisuudessa. Metsäteollisuuden yritykset ovat vähentäneet päästöjään ja tavoitteena on karsia pois jäljellä olevat vähäiset päästöt. Metsäteollisuuden tiekartta koostuu neljästä teemasta, jotka on esitetty kuvassa 11: hiilivaraston kasvattaminen, uusiutuvasta raaka-aineesta valmistetut tuotteet, jotka korvaavat fossiilisista valmistetut tuotteet, päästöjen vähentäminen ja hiilivuodon estäminen. (Metsäteollisuus 2021).

Kuva 11. Metsäteollisuuden ilmastotiekartan teemat. (Metsäteollisuus 2021).

Metsäteollisuudessa hiilivarastot ovat isossa roolissa, sillä puu on uusiutuva raaka-aine, joka sitoo hiiltä itseensä koko elinkaarensa ajan. Puutuotteet ovat kestäviä tuotteita, joihin hiili sitoutuu vuosikymmeniksi eteenpäin.

Metsäteollisuuden ilmastotiekartta ohjaa kohti vastuullisia ilmastovalintoja ja taloudellista hyvinvointia. Maailman megatrendit, ihmisten arvot ja päättäjät ohjaavat ilmastoystävällisiin vaihtoehtoihin eli fossiiliset raaka-aineet ovat menneisyyttä ja uusiutuvat raaka-aineet tulevaisuutta. Metsäteollisuuden tuotteet tarjoavat ilmastoystävällisiä vaihtoehtoja. Puu on kasvaessaan sitonut hiiltä ilmakehästä. Lisäksi puusta valmistetut tuotteet vähentävät fossiilisia päästöjä, kun niitä käytetään päästöjä aiheuttavien tuotteiden sijaan. Koko elinkaarensa ajan puusta valmistetut tuotteet varastoivat hiiltä. Kierrättämällä tätä ilmakehästä peräisin olevaa hiiltä voidaan valmistaa tuotteita, työllistää ja pitää yllä kestävää taloutta. Tämä onkin kiertotalouden korkein muoto, hiili kiertää ilmakehän, puun ja

kierrätettävien tuotteiden välillä. (Vihreä ja vireä talous Metsäteollisuuden ilmastotiekartta s. 2-7).

3.2 Metsäteollisuus lukuina

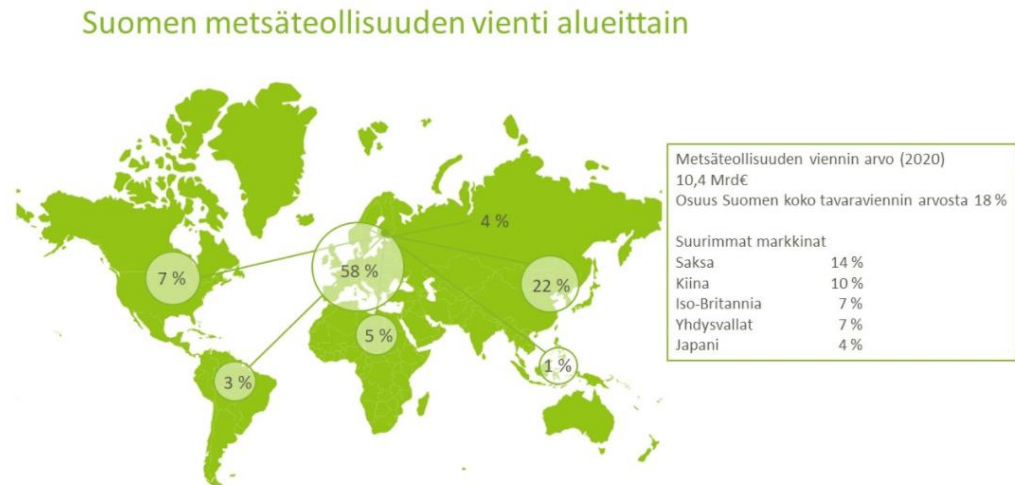
Metsäteollisuus on Suomen keskeisimpiä vientialoja ja työllistäjiä. Metsäteollisuuden perusta löytyy metsistä kasvavista puista. Suomi on Euroopan metsäisin maa, joten metsät ovat huomattava luonnonvara Suomessa. Suomen maapinta-alasta metsää on 23 miljoonaa hehtaaria, joka on 75 prosenttia Suomen maapinta-alasta. (Metsäteollisuus 2021).

Suomessa metsäteollisuus on vastuullista, joten myös metsien uudistuminen on keskeisessä roolissa metsien hoidossa. Suomen metsiin istutetaan joka vuosi 150 miljoonaa puuntaimea. Tämän lisäksi metsiä uudistetaan runsaasti kylvämällä, ja taimia syntyy myös luontaisesti. Vuonna 2019 metsäteollisuus käytti puuta yhteensä 64 miljoonaa kuutiometriä. Metsien käyttö on 91 prosenttia korkeimmasta hakkuumahdollisuudesta. EU:n Forest Europe -selvityksestä kävi ilmi, että yli 50 prosenttia Euroopan tiukasti suojelluista metsistä sijaitsee Suomessa. Päinvastoin kuin muualla Euroopassa, Suomessa metsiensuojelu on pääsääntöisesti jatkuvaa suojelua, jolloin suojelualueilla ei metsätaloutta suoriteta ollenkaan. (Metsäteollisuus 2021).

Kansantalouden kokonaistuotoksesta ja arvonlisäyksestä biotalouden osuus on pitäytynyt viimeisen kymmenen vuoden aikana lähes muuttumattomana. Vuonna 2018 biotalouden tuotos oli kansantalouden kokonaistuotoksesta 17 prosenttia eli 73 miljardia euroa. Biotalous merkittävin toimiala on edelleen metsäala. Vuonna 2018 metsäalan osuus oli 39 prosenttia biotalouden tuotoksesta ja puurakentamisen osuus oli 16 prosenttia. (Ministry of Agriculture and Forestry of Finland 2021). Metsäteollisuudessa tuotannon päästöt ovat vähentyneet samalla kun ilmastohyödyt ovat alalla mittavat. Viime vuosikymmeninä metsäteollisuuden hiilidioksidipäästöt ovat pienentyneet huomattavasti, kun toimialalla on investoitu energiatehokkuuteen ja lisätty bioenergian käyttöä. Vuonna 2019 hiilidioksidipäästöt ovat vähentyneet 66 prosenttia tuotantotonna

kohti verrattuna vuoteen 1990. Metsäteollisuuden energiantuotannossa uusiutuvan energian merkitys on kasvanut ja se oli vuonna 2019 87 prosenttia. Tämän myötä metsäteollisuuden puunjalostus mahdollistaa koko Suomen uusiutuvasta energiasta melkein kaksikolmasosaa. Uusiutuva energia kattaa esimerkiksi sellutehtaiden bioliemien, puunkuorien, sahanpurujen, oksien ja latvusten sekä vesivoiman energiakäytön. (Metsäteollisuus 2021).

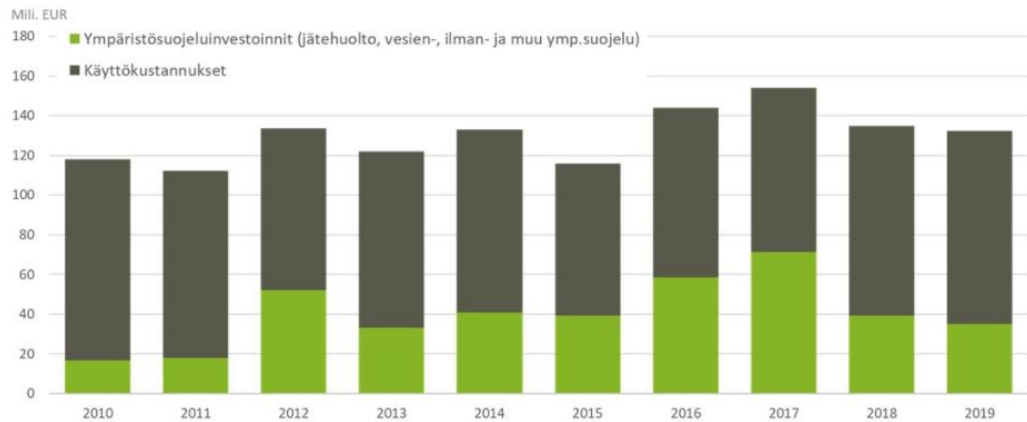
Metsäteollisuuden osuus Suomen tavaraviennin arvosta on noin 18,3 prosenttia vuonna 2020 (Tulli 2021). Neljännes Suomen metsäteollisuuden viennistä suuntautuu Saksaan ja Kiinaan. Suurin markkina-alue on Eurooppa, jonne suuntautuu 58 % viennistä. Kuvassa 12 on nähtävillä Suomen metsäteollisuuden viennin jakautuminen alueittain. (Metsäteollisuus 2021). Case-yrityksessä viennin osuus vuonna 2020 oli 56 prosenttia. Metsäteollisuuden viennin arvo on noin 11 700 M€, josta case-yrityksen osuus on noin 120 M€.

Kuva 12. Suomen metsäteollisuuden viennin jakautuminen alueittain. (Metsäteollisuus 2021).

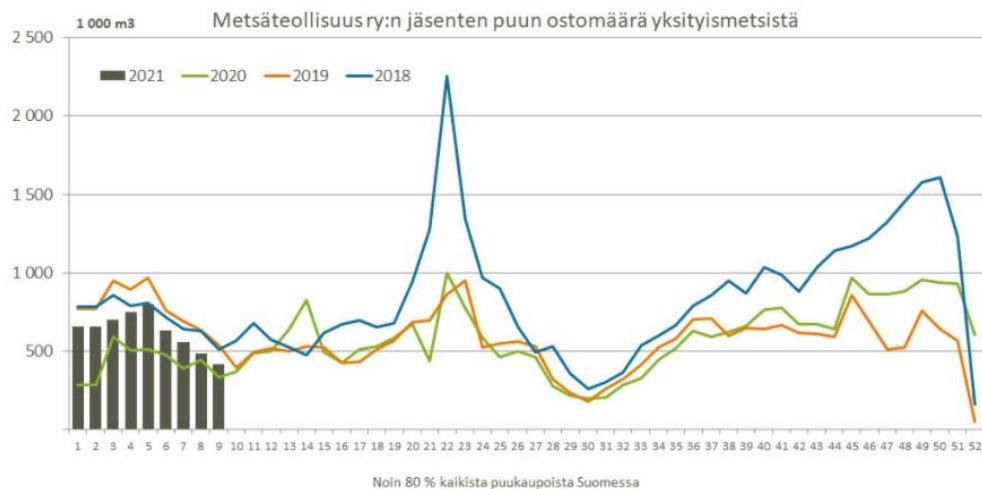
Ympäristön suojelukustannukset metsäteollisuudessa vuosina 2010-2019 on esitetty kuvassa 13. Ympäristön suojeluinvestoinnit, joihin lukeutuvat jätehuolto, vesien-, ilman- ja muu ympäristön suojeleminen ovat kasvaneet vuosina 2016 ja 2017, Metsäteollisuus käyttää noin 130 miljoonaa euroa vuodessa ympäristönsuojeluun.

Metsäteollisuuden ympäristönsuojelukustannukset vuosina 2010-2019

Kuva 13. Metsäteollisuuden ympäristönsuojelukustannukset.
(Metsäteollisuus 2021).

Hyvin toimivat ja avoimet puumarkkinat ovat perusta kotimaisen puun käytölle. Metsäteollisuus tekee puukauppaa yksityisten metsän omistajien kanssa, jopa yli 100 000 puukauppaa syntyy vuosittain. Kuvassa 14 on esitetty metsäteollisuus ry:n jäsenten puun ostomäärä yksityismetsistä. Vuonna 2018 puukauppaa käytiin eniten vertailu vuosista ja vuonna 2020 alkuvuodesta selkeästi vähiten. Alkuvuonna 2020 metsäteollisuus ry neuvotteli työehtosopimusta työntekijän edustajan kanssa ja tilanne ajautui lakkoon, joka kesti viisi viikkoa.

Kuva 14. Metsäteollisuus ry:n jäsenten puun ostomäärä yksityismetsistä.
(Metsäteollisuus 2021).

3.3 Mitä on yritysvastuu metsäteollisuudessa?

Metsäteollisuuden pääraaka-aineena käytetään puuta. Yksi maailman tärkeimmistä ekosysteemeistä ovat metsät ja niiden häviäminen ovat sen suurimpia yleisiä ympäristöhukkia. Tämän takia metsien suojelu on noussut sekä kansainvälisesti että kansallisesti tärkeäksi keskusteluaiheeksi. Suomessa metsiä on hoidettu ja suojeltu järjestelmällisesti ja suojelu on eurooppalaisittain tasokasta. (Rohweder 2004 s. 101-102).

Metsäteollisuuden vastuullisen toiminnan arvonluontia ja pitkän aikavälin sidosryhmätyötä voidaan kuvata viidellä eri elementillä. Tämän ajatusmallin taustalla on vahva viesti, sidosryhmien osallistamisesta ja eri toimijoiden yhteistyöstä, jonka kautta vastuullinen liiketoiminta luo lisäarvoa. Tämän lisäksi korostetaan arvonmuodostusta materiaalivirtojen hyödyntämisessä kiertotalouden hengessä. Viisi elementtiä on:

1. Yritysvastuuteemat integroidaan yritys vastuun johtamisjärjestelmillä osaksi liiketoimintastrategiaa, jotta vastuullisuus tulee osaksi investointipäätöksiä ja sidosryhmädialogia.
2. Tuotetason elinkaariarviointeja ja hiilijalanjälkilaskelmia hyödyntämällä tunnistetaan eri prosessien synergiat ja haasteet mukaan lukien kierrätys ja jätteet. Elinkaari analyysit tuovat vastuullisuusjohtamiseen informaatiota tuotteiden ja prosessien ympäristövaikutuksista.
3. Sivutuotteiden ja jätteiden hyötykäytöstä sekä kierrättämisestä luodaan synergiaa ja lisäarvoa eri prosessien ja liiketoimintojen välille.
4. Sidosryhmille viestitään yritys vastuusta tehokkaasti ja läpinäkyvästi. Ei ainoastaan ekomerkeillä ja sertifikaateilla, vaan kerrotaan myös innovaatioista, joilla varmistetaan tulevaisuuden kilpailukykyä ja vastataan asiakkaiden tarpeisiin. Sertifikaatit ja tuotemerkinnot tarjoavat kuitenkin hyvän perustan sidosryhmäviestinnälle ja puun käytön hyväksyttävyydelle. Esimerkiksi metsäsertifikaatti on

toimialaspesifinen ja erottaa alan tuotteet muista kilpailijoista. Myöskin kattavat elinkaarilaskelmat metsäteollisuustuotteiden ympäristövaikutusten mittaamiseen ovat pitkälle kehitettyjä.

5. Kestävän kehityksen innovaatioita on hyödyllistä tarkastella läpi eri toimialojen, irtaantua siiloista ja löytää yhteisiä ratkaisuja sidosryhmien kesken.

(Toppinen et al. 2016, s. 70-90).

Kuvassa 15 on esitetty vanerin hiilijalanjälki- ja hiilikädenjälkilaskelmia suomalaisten tehtaiden osalta. Arvot perustuvat EN 15804 standardiin ja kattavat moduulit A1 – A3. UPM:n ilmoittamat luvut ovat poikkeavat, joten UPM:n datojen käsittelyyn liittyy todennäköisesti ongelma ja tulos ei ole relevantti.

Valmistaja	Pinnoitettu	Hiilijalanjälki kg CO ₂ eq/m ³	Hiilikädenjälki kg CO ₂ eq/m ³
Koskisen	Ei	291,0	-1 162,8
UPM	Ei	782,0	-1 033,6
MetsäWood	Ei	244,8	-1 081,2
Koskisen	Kyllä	438,0	-1 115,2
UPM	Kyllä	754,8	-1 006,4
MetsäWood	Kyllä	229,2	Ei tietoa

Kuva 15. Suomalaisen vanerin hiilijalanjälki ja hiilikädenjälki vertailu valmistajittain. (Häkkinen, T. 2020).

4 CASE-YRITYKSEN VASTUULLISUUDEN NYKYTILA

Case-yritys on Päijät-Hämeessä toimiva Koskisen, jolla on yli sadan vuoden kokemus puunjalostuksesta. Vuosikymmenien aikana yrityksestä on kasvanut kansainvälinen puutuotteiden ja puunjalostuksen erikoisosaja. Yritys on aloittanut vuonna 1909 Kärkölässä, missä yrityksen perustaja Kalle Koskinen käynnisti sahauksen. Pienestä sahaosuuskunnasta alkanut perheyritys on muuttanut yrityksen vuosien kuluessa laadukkaiden puutuotteiden kehittäjäksi ja alueensa merkittäväksi työllistäjäksi. Noin 900 henkilöä teki vuonna 2020 noin 220 milj. euron liikevaihdon yhtiössä. (Koskisen 2020).

Kallen jälkeen yrityksen johtoon astui Kalevi Koskinen, joka jatkoi isänsä työtä ja kasvatti sahaollisuuden keskittyneen yrityksen toimintaa vaneri-, lastulevy- ja rakennusteollisuuteen. Nykyisin yrityksen puunjalostustoimintaa kehittää aktiivisesti kolmas ja neljäs sukupolvi. (Juselius. 2009, s.4).

Yrityksen arvot ovat luottamus, rohkeus, luovuus ja tuloksellisuus. Luottamus pitää sisällään, että toimitaan avoimesti ja rehellisesti kaikkiin sidosryhmiin nähden. Tästä kasvaa luottamus ja molemminpuolinen arvostus. Case-yrityksen toiminta perustuu pitkäaikaisiin kumppanuuksiin. Luovuus pitää sisällään, että etsitään luovia ratkaisuja ongelmiin ja suhtaudutaan intohimoisesti uusiin mahdollisuuksiin. Rohkeus taas kuvaa sitä, että tuodaan rohkeasti esille uusia näkemyksiä ja kehitysehdotuksia. Se käsittää myös, että uskalletaan kokeilla myös tavanomaisesta poikkeavia ratkaisuja. Tuloksellisuus tarkoittaa, että kehitetään jatkuvasti prosesseja tehokkaammaksi ja tuloksellisemmaksi. Case-yritys haluaa ansaita menestyksen joka päivä uudelleen. Kalevi Koskisen sanat: ”*Jos et tiedä, mitä teet, tee ainakin eri lailla kuin muut*”, ovat olleet tärkeä ohjenuora Koskisen taipaleella, jotta yritys on kasvanut kansainvälisesti tunnetuksi puutuotteiden valmistuksen erikoisosajaksi. Asiakkaiden odotukset ovat tavoitteena ylittää joka kerta. Puutuotteiden loppukäytön asettamat vaatimukset tunnetaan yrityksessä ja asiakkaiden liiketoimintaa halutaan edistää innovatiivisilla tuote- ja palveluratkaisuilla. Yritys tarjoaa asiakkaille laajan puutuotevalikoiman, huippuluokan teknologian, erinomaisen myyntiverkoston, asiakkaasta aidosti

huolehtivan palvelun sekä valmiuden räätälöidä tuotteita asiakkaiden tarpeisiin. (Koskisen 2020).

Tällä hetkellä yrityksellä on toimintaa neljällä eri liiketoimintayksiköllä, jotka ovat puunhankinta ja bioenergia, sahateollisuus, levyteollisuus (vaneri- ja lastulevytehdas) sekä ohutvaneri- ja viiluteollisuus. Koskisen omistaa Suomen ainoan lastulevytehtaan, joka sijaitsee yrityksen päätoimipaikkakunnalla Kärkölässä. Yrityksellä on myös toimintaa Etelä-Savossa Hirvensalmella, Puolassa Toporowissa ja Venäjällä Sheksnassa. Puolassa toimii KORE-tuotantoyksikkö ja Venäjällä on sahateollisuutta. Tämä kokonaisuus takaa puuraaka-aineen tehokkaan käytön. Puu jalostuu metsästä asiakkaalle eri puolille maailmaa Koskisen omissa, kokeneissa käsissä.

Levyteollisuuden yksiköstä vaneritehdas käyttää puun ohella pääraaka-aineena liimauksessa käytettävät fenoli- ja ureamelamiinihartsiliimat sekä erilaiset pääosin fenoli- ja melamiinikyllästetyt pinnoitepaperit. Vaneritehdas valmistaa koivuvaneria vaativaan käyttöön kuljetusväline-, rakennus- ja huonekaluteollisuuden tarpeisiin. Noin 80 % vanerista pinnoitetaan erilaisin filmi- ja muovipinnoittein, sahataan määrämittaan ja työstetään asiakkaiden toiveiden mukaisesti. Pitkälle jalostetut tuotteet ja asennusvalmiit komponentit ovat kysytyä tavaraa markkinoilla. (Koskisen 2020).

Lastulevytuotannossa käytetään kokonaisuudessaan metsäteollisuuden sivutuotteet, pääsääntöisesti muiden Koskisen tuotantolaitosten sivutuotteet. Sahanpurun osuus vaihtelee 60 - 70 % välillä. Loppuosan puuraaka-aineesta muodostavat vaneritehtaan sivutuotteet (kuiva viiluhake ja hakeseulan alite) ja sahateollisuuden tasaamohake. Lisäksi käytetään melamiiniureaformaldehydi liimaa sekä erilaisia melamiini- ja fenolikyllästettyjä pinnoitteita. Lastulevytehdas valmistaa perinteisiä lastulevytuotteita rakennusteollisuuden tarpeisiin. Näiden rinnalle on yhteistyössä asiakkaiden kanssa kehitetty valikoima tuotteita, jotka sopivat asiakastarpeisiin. (Koskisen 2020).

Sahateollisuuden raaka-aine on suomalainen kuusi ja mänty. Sahatavarayksikkö valmistaa vakio- ja määrämittaista saha- ja höylätavaraa kuusesta ja männystä, myös erikoispituudet kuuluvat valikoimaan. Perinteisten sahatavaratuotteiden lisäksi valmistetaan asiakaskohtaisia tuotteita sekä valmiiksi pohjamaalattuja paneeleja. (Koskisen 2020).

Ohutvaneriteollisuus tuottaa korkealuokkaista koivusta valmistettua ohutviiluvaneria ja koivuviiluja. Koivu on erinomainen raaka-aine huonekalu- ja puusepänteollisuudelle. Yksikön vahvuuksia ovat tuotteiden laatu, yksilöllinen asiakaspalvelu ja ympäristötietoisuus. (Koskisen 2020).

Case-yrityksen toimitusjohtaja Jukka Pahta kirjoittaa näin vastuullisuudesta: *”Vastuullisuus tekoina: Ilmaston lämpeneminen ja yhä kasvava jätteiden määrä luonnossa uhkaavat koko ihmis- ja eläinkunnan tulevaisuutta. Ympäristötietoisuuden lisääntyessä uusiutuvien puupohjaisten tuotteiden kysyntä vahvistuu edelleen maailmalla. Kestävästi hoidetuista metsävaroista jalostetut puutuotteet tarjoavat erinomaisen vaihtoehdon moniin eri käyttötarkoituksiin. Me Koskisella olemme erityisen ylpeitä siitä, että voimme tarjota asiakkaillemme laadukkaita ja ympäristöystävällisiä tuotteita sekä niihin liittyviä palveluita.”* – Jukka Pahta (Koskisen 2021).

Case-yrityksen tärkeä tehtävä on pitää huolta metsän vastuullisesta hyödyntämisestä metsäomistajan kumppanina. Case-yritys jalostaa suomalaisesta koivusta, kuusesta ja männystä pitkäaikaisia, hiiltä sitovia tuotteita erilaisiin kohteisiin. Case-yrityksessä puuraaka-aine käytetään omiin tuotteisiin lähes sata prosenttisesti, josta on tarkemmin kuvassa 16. Kuva 16 on myös työn lopuksi liitteenä 3. Vastuullisuus näkyy case-yrityksessä jokapäiväisessä työssä ja kaikessa tekemisessä. Vastuullisuuden kolme pääteemaa case-yrityksessä ovat: hyvinvoiva ympäristö, reilut kumppanuudet ja merkityksellinen työ. (Koskisen 2020).

Case-yrityksen tarkoituksena on minimoida toiminnastaan aiheutuvan kuormituksen ympäristölle. Se on sitoutunut kestävän metsänhoidon periaatteisiin ja yritys panostaa ekologisten tuotteiden ja palvelujen kehittämiseen.

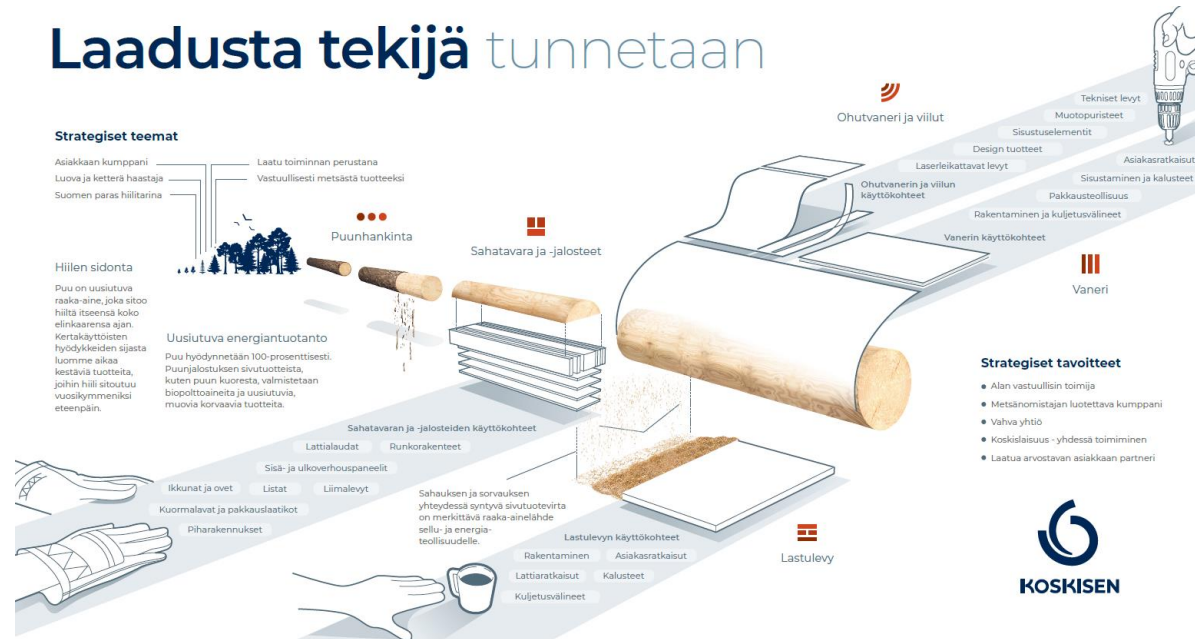
Ympäristökriteerien osalta yrityksen toimintaa ohjaa ISO 14001 -standardi ja metsäsertifikaateista PEFC ja FSC varmistavat, että puu tulee vastuullisesti hoidetuista metsistä. ISO 14001 on otettu käyttöön vuonna 1997. PEFC on myönnetty case-yritykselle vuonna 2000 ja FSC vuonna 2013. Case-yrityksessä sertifioidun puun osuus vuonna 2020 oli 85 prosenttia puunhankinnasta. Metsien sertifioinneilla varmistetaan asiakkaille, että metsätaloutta harjoitetaan ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestäväällä tavalla. Case-yritys on myös mukana Ympäristöministeriön Sitoumus2050-hankkeessa, jonka tavoitteena on energiajätteen osuuden lisääminen koko jätemäärästä. Hyvinvoiva ympäristö koostuu seuraavien asioiden huolehtimisesta: hiilijalanjälki, kiertotalous, energia, vesi, päästöt ja kierrätys. Case-yrityksen liiketoiminta on suoraan kytköksissä metsään, sen vuoksi case-yrityksessä on erityisen hyvä syy pitää huolta luonnosta. Case-yrityksessä kestävät metsänhoitokäytännöt mahdollistavat puun hyödyntämisen myös tulevaisuudessa. (Koskisen 2020).

Case-Yritys haluaa olla pitkäjänteinen ja reilu yhteistyökumppani sidosryhmien suuntaan ja toimittajavalinnat tehdään case-yrityksen kestäviä periaatteita noudattaen. ISO 9001 -standardi varmistaa toiminnan laadukkuutta ja se on otettu käyttöön case-yrityksessä vuonna 1995. Case-yritys noudattanut oma-toimisesti vuodesta 2015 toiminnassaan yhteiskuntavastuullisia periaatteita ja käytäntöjä, jotka pohjautuvat standardin ISO EN 26000 -ohjeisiin. Erityisesti case-yritys kiinnittää huomiota standardin osa-alueisiin: työelämän käytännöt, ympäristö ja asiakas asiat. (Juselius. 2016, s.40).

Case-yritys haluaa, että se on hyvä ja turvallinen työpaikka, jossa osaamisen kehittäminen on pitkäjänteistä ja perusteellista ja jossa jokaisen työntekijän työ on merkitykselliseltä. OHSAS 45001 -standardi pitää huolen case-yrityksen työterveyden ja -turvallisuuden tasosta. Case-Yrityksellä on tavoitteena kehittää yhdenvertaisia ja oikeudenmukaisia mahdollisuuksia toiminnassaan henkilöstön ja asiakkuuksien suhteen. (Koskisen 2020).

Case-yrityksen puunhankinta vuonna 2020 oli yhteensä 1,5 miljoonaa m³ puuta. Puunhankinta varmistaa case-yrityksen tuotantolaitoksien puuhuollon ja sen lisäksi vastaa useiden voimalaitosten bioenergiatoimituksista sekä toimittaa raaka-aineita

sellu- ja paperiteollisuudelle. Puuraaka-aine hankitaan maan parhailta metsäalueilta. Koivutukkia ostetaan jonkin verran myös Venäjältä. Case-yrityksessä tuotteita valmistettiin vuonna 2020 seuraavasti: sahatavara 329 725 m³, vaneri 53 700 m³, lastulevy 97 000 m³, ohutvaneri ja viilu 4049 m³.

Kuva 16. Puunkäytön hyödyntäminen case-yrityksessä. (Koskisen 2021).

SWOT-analyysi on tehty case-yrityksen vastuullisuuden näkökulmasta ja se on esitetty kuvassa 17. Siinä on kuvattu case-yrityksen sisäiset vahvuudet ja heikkoudet sekä ulkoiset mahdollisuudet ja uhat suhteessa yritysvastuun sisältöön ja tuloksiin. SWOT-analyysiä, voidaan käyttää kohteen määrittelyyn. Kerätyistä tiedoista kootaan yhteenveto, joka on niin kutsuttu nelikenttämalli. SWOT-analyysin nimi tulee englanninkielisistä sanoista strengths, weakness, opportunities ja threats. Case-yrityksen vastuullisuuden SWOT-analyysistä nähdään yritysvastuun kolme ulottuvuutta, jotka on avattu alla.

Vahvuudet:

Taloudellinen:

- Kotimainen

- Kilpailukyky
- Vaatimusten mukaisuus: etiikka ja arvot
- Vastuullinen hankinta (Supplier Code of Conduct)
- Asiakastyytyväisyys

Sosiaalinen:

- Perheyritys
- Työpaikkojen luonti
- Työhyvinvointi
- Henkilöstön sitoutuminen

Ympäristö:

- Pääraaka-aine kotimaista (puu)
- Tuotevastuu
- Kestävä metsänhoito

Heikkoudet:

Taloudellinen:

- Viestintä
- Verotus

Sosiaalinen:

- Tarvitaan tarinoita työhyvinvoinnista
- Alan imago nuorten keskuudessa (hakkuut)
- Toimitusketjun avaaminen materiaalien alkulähteille

Ympäristö:

- Jäteveden määrä m³/ tuotettua m³ kohden
- Koulutuksen vähyys ympäristöasioissa

Mahdollisuudet:

Taloudellinen:

- Verkkokauppa, digitalisaatio
- Uusien innovaatioiden tuomat mahdollisuudet
- Brändin tunnetuksi tuominen (markkinointi ja viestintä)

Sosiaalinen:

- Uusien työpaikkojen luonti
- Verkostoitumisen laajentaminen (kumppanuudet)

Ympäristö:

- Ympäristöystävälliset tuotteet, biomateriaalit
- Pakkausten kierrätettävyys ja biohajoavuus
- Puun ja kuidun uudet loppukäyttökohteet
- Tuotteen ja palvelun yhdistävät ratkaisut

Uhkat:

Taloudellinen:

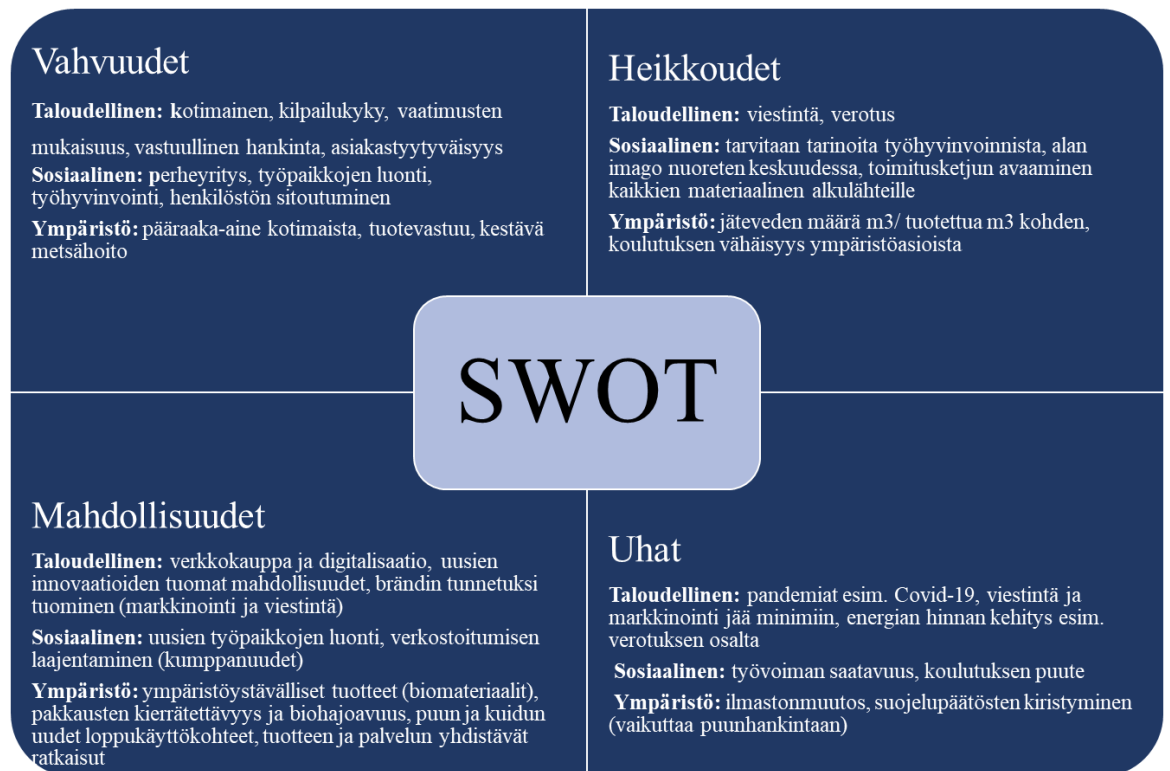
- Pandemiat esim. Covid-19
- Viestintä ja markkinointi jää minimiin
- Energian hinnan kehitys esim. verotuksen osalta

Sosiaalinen:

- Työvoiman saatavuus

Ympäristö:

- Ilmastonmuutos
- Suojelupäätösten kiristyminen (vaikuttaa puunhankintaan)

Kuva 17. Case-yrityksen SWOT-analyysi vastuullisuuden näkökulmasta.

Case-yrityksellä on yhdeksän eri tavoitetta ja nämä ovat: asiakasuskollisuuden NPS, työtyytyväisyyskyselyjen kokonaisindeksi, biopolttoaineiden osuus, kokonaisenergiankulutus (kWh) suhteutettuna tuotantomäärään, jäteveden määrä (m³/tuotettu m³), turvallisuushavaintojen määrä työntekijöittäin, sairauspoissaolot, henkilöstön keski-ikä ja tapaturmatiheys (LTA1). Kuvassa 18 on esitetty case-yrityksen vastuullisuuden tavoitteet, joita seurataan aktiivisesti. Tavoitteiden toteutumista raportoidaan henkilöstölle säännöllisesti. Kuvassa 18 on koottuna vastuullisuustavoitteiden toteutumukset vuosilta 2018-2020.

2018	2019	2020	Tavoitteet
55	55	Kyselyä ei tehty	Asiakasuskollisuuden NPS 60
3,71	3,69	3,69	Työtyytyväisyyskyselyjen kokonaisindeksi
96,9	97,5	96,7	Biopolttoaineiden osuus yli 98% lämmöntuotannosta
+1,8	-0,3	+13,3	Kokonaisenergiankulutus(kWh) suhteutettuna tuotantomäärään
0,095	0,137	0,114	Jäteveden määrä (m3/tuotettu m3)
2,61	2,62	3,29	3 turvallisuushavaintoa / henkilö vuodessa
95,9	95,6	96	Läsnäoloprosentti
41,7	42,8	44,3	Henkilöstön keski-ikä laskevaan trendiin
17,9	19,8	10,5	Tapaturmatiheys (LTA1) max. 10/1Mtyötuntia

Kuva 18. Case-yrityksen vastuullisuustavoitteet. (Koskisen 2021).

Case-yrityksen vastuullisuustavoitteista voidaan tulkita, että vuosi 2020 oli haasteellinen ja se näkyi joillakin osa-alueilla. Alkuvuodesta 2020 oli mekaanisessa metsäteollisuudessa viiden viikon mittainen lakko, joka vaikutti case-yrityksen erimittareihin ja vastuullisuustavoitteisiin esimerkiksi kokonaisenergiankulutukseen (kWh) suhteutettuna tuotantomäärään. Tehtaassa oli lämmöt kuitenkin pidettävä päällä.

Covid-19 eli koronakriisiä on pidetty ilmastokriisin vaatimattomana alkusoittona, joka testaa yhdyskunnan valmiutta ja kykenevyyttä muuttaa toimintaansa vastaamaan yhteiskunnallisiin haasteisiin. (Koipijärvi et al. 2020, s.41). Case-yrityksessä Covid-19 vaikutukset alkoivat näkymään keväällä 2020 ja jatkuivat koko vuoden 2020. Case-yrityksen vastuullisuustavoitteissa tuo Covid-19 vaikutus on nähtävillä vuoden 2020 tavoitteiden osalta.

Case-yritys on perheyritys, joka tekee työtä pitkällä ajanjaksolla. Perheyrityksessä on otettava huomioon vastuullisuusasiat keskeisesti, koska halutaan taata jatkuvuus. Perheyritysten kulttuuri on vastuullista, koska niiden johtajilla on tunnesiteitä yritystä kohtaan. Yrityksen arvot on hyvä välittää sukupolvien yli.

Perheyritysten toiminta on pitkäjänteistä, näkyvää ja kasvollista toimintaa, vaikka vastuullisuusviestintä ei ole aina keskiössä. Vastuullinen toiminta on perheyritysten menestystekijä, se on tapa, jolla varmistetaan perheyrityksen taloudellinen menestyminen. Vastuullinen toiminta vähentää kustannuksia, auttaa saamaan työntekijöitä, edistää luovuutta ja kasvattaa mainepääomaa. Perheyritykset, jotka toimivat vastuullisesti hallitsevat myös riskinsä paremmin ja pystyvät strategiseen ennakkointiin, joka auttaa yritystä erottumaan kilpailijoistaan. (Marques et al. 2014, s.206-227).

5 TUTKIMUKSEN TULOKSET

Tässä kappaleessa käydään läpi tehtyjä teemahaastatteluita ja liitetään ne tutkimuskysymyksiin.

5.1 Tutkimuksen toteutus

Tässä tutkimuksessa aineistonkeruu menetelmänä käytetään kysely- ja teemahaastatteluja sekä benchmarkkausta. Kyselylomake laadittiin sähköisesti Webropol-työkalulla ja linkki kyselyyn lähetettiin vastaajille sähköpostilla. Kysely lähetettiin neljälle vastaajalle. Kysely lähetettiin 16.2.2021 ja vastausaikaa annettiin 28.2.2021 saakka. Kysely sisälsi neljä kysymyskategoriaa:

1. ympäristö- ja yhteiskuntavastuujohtaminen
2. motiivit, kannusteet ja esteet vastuullisuuden edistämiseksi
3. tulevaisuus
4. avoimet kysymykset

Kyselyyn saatiin neljä vastausta, jolloin vastausprosentiksi muodostui 100 prosenttia. Kyselylomake löytyy liitteestä 1. Haastattelut pidettiin 2.3-9.3.2021 välisenä aikana Microsoft teams puheluna, jotka nauhoitettiin. Näin ollen haastatteluihin oli helppo palata tutkimustuloksia kirjoittaessa ja analysoitaessa.

Tutkimukseen haastateltavat ovat case-yrityksen eri liiketoimintayksiköiden johtajat: metsäjohtaja Ville Parkkinen, levyteollisuuden johtaja Tom-Peter Helenius, ohutvaneriteollisuuden johtaja Juhani Sopanen ja sahateollisuuden johtaja Tommi Sneck. He kaikki vaikuttavat case-yrityksen johtoryhmässä. Haastateltavista Tommi Sneck on työskennellyt case-yrityksessä pisimpään ja Tom-Peter Helenius on tuorein johtaja case-yrityksessä, mutta hänelläkin on pitkä kokemus teollisuudesta. Haastatelluista Ville Parkkinen, Juhani Sopanen ja Tommi Sneck ovat työskennelleet jo pitkään metsäteollisuus alalla toimivissa yrityksissä, joten heillä on vankka tuntemus metsäteollisuuden alasta.

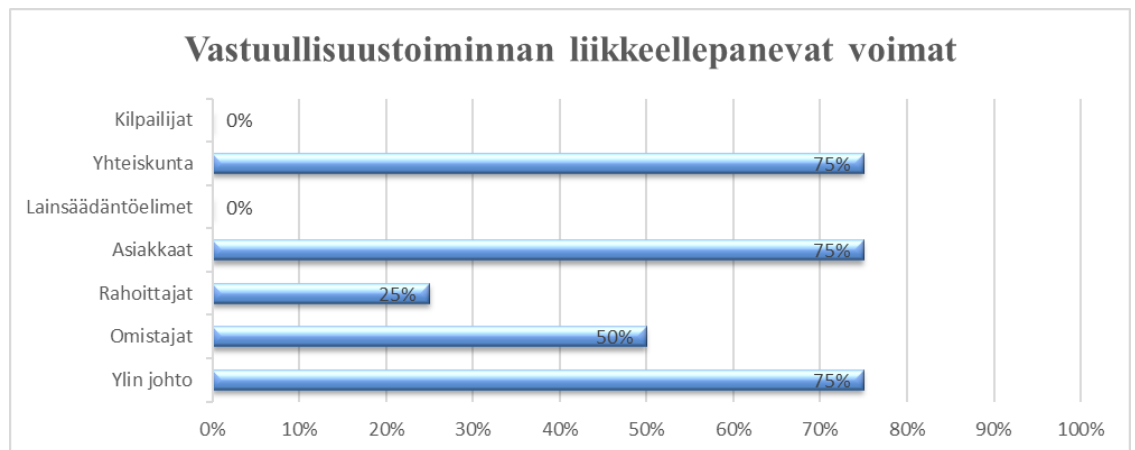
Työn empiirinen osuus toteutetaan puolistrukturoituina teemahaastatteluina. Puolistrukturoidulle haastattelulle tyypillistä on se, että osa haastattelun näkökulmista on ennalta määrättyjä (Hirsijärvi et al. 2009, s. 47). Haastattelutilanteessa kysymysten järjestys vaihtelee ja haastattelijat voi esittää kysymyksiä kysymysrungon ulkopuolelta. Haastateltaville kerrotaan, että he saavat vapaasti kertoa kysymys aiheista, koska haastateltavilta halutaan kartoittaa mahdollisimman kattavasti heidän liiketoimintayksikkönsä tämänhetkistä tilannettaan ja tulevaisuuden näkymiä vastuullisuuden näkökulmasta.

Kyselytutkimuksen luotettavuutta lisää se, että kysymykset on esitetty jokaiselle vastaajalle täysin samassa muodossa. Haastattelussa haastattelijan ominaisuudet eivät pääse vaikuttamaan lopputulokseen (Hirsijärvi et al. 2009, s. 217). Lisäksi sekä haastattelut että kysely käsittelivät samoja teemoja, jolloin pystyttiin varmistamaan se, että molemmista aineistonkeruutavoista saadaan verrattain samanlaiset tulokset.

5.2 Haastattelujen tulokset

Liiketoimintayksiköiden johtajat näkevät vastuullisuuden liikkeelle panevana voimana kolme tekijää, jotka erottuvat selkeästi. Nämä tekijät ovat asiakkaat, yhteiskunta ja ylin johto. Omistajat ja rahoittajat mainittiin myös vastuullisuuden liikkeelle panevana tekijänä. Vastuullisen sijoittamisen suosion myötä rahoittajat ovat alkaneet kiinnostua entistä enemmän sijoitetun pääoman tuoton ja riskin lisäksi kolmannesta ulottuvuudesta yhteiskunnallisesta vaikuttavuudesta. Tommi Sneck toi rahoittaja näkökulmasta tärkeän asian esiin, että Euroopan vihreän rahoituksen asiat eivät mene tällä hetkellä sellaisiin aloihin, jotka ovat oikeasti vihreitä kuten metsäteollisuus vaan esimerkiksi ne menevät lentoliikenteeseen, betoniteollisuuteen ja alumiiniteollisuuteen. Nämä alat ovat kaikkien saastuttavampia, mutta niissä on isoin parannus potentiaali, kun puhutaan kestävästä kehityksen näkökulmasta. (Sneck 9.3.2021). Kuvasta 19 on nähtävillä vastausten jakautumat vastuullisuuden liikkeelle panevista tekijöistä. Kaikissa haastatteluissa tuli esille, että kilpailijat tuovat voimakkaammin esille vastuullisuusasioita, kuin

mitä case-yritys. Kaikki haastateltavat johtajat nostivat esiin resurssipulan, tällä hetkellä case-yrityksessä ei ole nimettyä vastuullisuusasioiden johtajaa tai työryhmää. (Helenius et al. 2021). Sneekin mielestä asiakkaille riittää tällä hetkellä puun alkuperä sertifikaatit, jotka yrityksellä on käytössä ja joissakin liiketoiminnoissa kaikilla alueilla ei tarvittaisi niitäkään asiakkaiden vaatimuksesta. (Sneck 9.3.2021). Kukaan vastaajista ei kokenut vastuullisuustoiminnan liikkeellepanevana ajurina kilpailijoita tai lainsäädäntöelimiä. Vastuullisen yritystoiminnan lähtökohta on selkeä, kaikkien yritysten odotetaan toimivan vallitsevan lainsäädännön mukaan, joten sitä ei koettu ajuriksi.

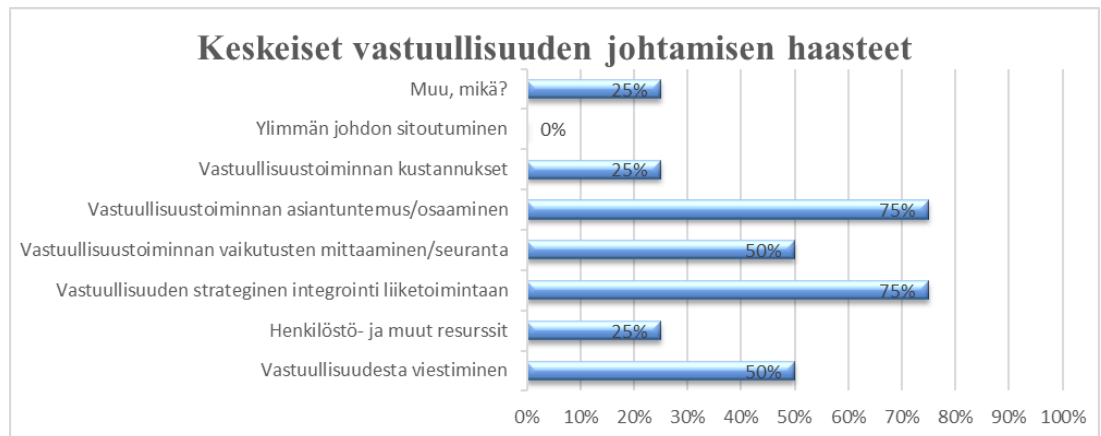

Kuva 19. Vastuullisuustoiminnan liikkeelle panevat voimat.

Kyselyn tuloksissa ylimmän johdon tai työntekijöiden palkat sekä ylimääräiset palkkiot eivät ole sidottuna ympäristösuoriutumiseen. Haastattelussa Sneek toi esille, että muisti kyselyyn vastaamisen jälkeen, että johtoryhmän palkitsemismittareissa oli vuonna 2020 hiilijalanjälkilaskenta eli vastuullisuusteema on mukana ylimmän johdon mittareissa, kun case-yrityksen hallitus on sen sinne vaatinut. (Sneck 9.3.2021). Laadulliset tai määrälliset tavoitteet vastuullisuudelle on asetettu case-yrityksessä.

Vastuullisuusjohtamisen haasteet on esitetty kuvassa 20. Keskeisimpinä vastuullisuusjohtamisen haasteena liiketoiminnan johtajat nostivat kaksi asiaa vastuullisuuden strateginen integrointi liiketoimintaan ja vastuullisuustoiminnan

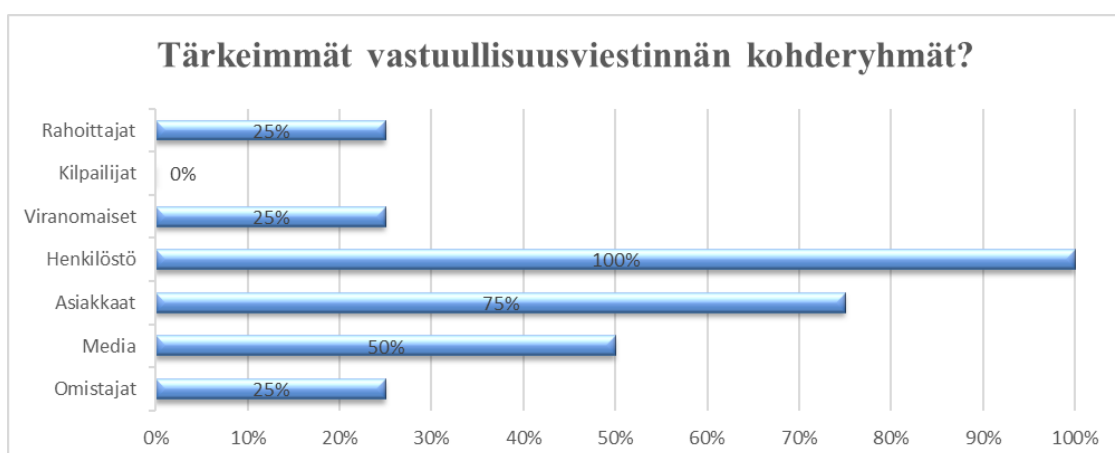
asiantuntemus ja osaaminen. Haastatteluissa tuli esille, ettei case-yrityksessä ole tarpeeksi hyödynnetty vastuullisuuden osaamista, vaikka yrityksessä työskenteleekin asiaan perehtyneitä henkilöitä. Vastuullisuudesta viestiminen sekä vastuullisuustoiminnan mittaaminen ja seuranta koettiin myös vastuullisuus johtamisen haasteeksi. (Helenius et al. 2021). Case-yrityksessä on tällä hetkellä menossa rekrytointi markkinoinnin ja viestinnän ammattilaisesta, jotta saataisiin kerrottua esimerkiksi tarinoita ilmastoystävällisistä ratkaisuista laajalle kansainväliselle yleisölle ja yrityksen henkilöstölle. Vastuullinen brändi rakennetaan yhdessä henkilöstön, asiakkaiden ja sidosryhmien kanssa. Perinteisten kriteerien kuten hinnan ja toimitusvarmuuden rinnalle nousevat läpinäkyvä viestintä tuotteen elinkaaren ympäristövaikutuksista ja hankintaketjujen vastuullisuudesta sekä myös halu vaikuttaa kestävämpään tulevaisuuteen, nämä muodostavat vastuullisen brändin.

Kuva 20. Vastuullisuus johtamisen haasteet.

Vastuullisuusviestinnässä tärkeimpänä kohderyhmänä nähdään henkilöstö. Tämä onkin nyt tärkeä kohderyhmä, sillä mitä olen keskustellut case-yrityksen työntekijöiden kanssa niin monelle on tullut yllätyksenä metsäjohtajan Parkkisen haastattelussa esiin tuoma case-yrityksen vastuullisuus toimenpide, kun kaadetaan puu niin istutetaan neljä puun taimea tilalle (Parkkinen 3.3.2021). Case-yrityksessä on paljon viestittävää sisäisesti vastuullisuusasioista, jotta kaikki työntekijät ymmärtävät, että metsäteollisuusalan tuotteet ovat pitkään hiiltä sitovia. Toiseksi

tärkeimpänä koetaan asiakkaat ja sen jälkeen media. Haastatteluissa kävi ilmi, että monet rahoittajat ovat tuoneet esille, että eivät lähde rahoittamaan hankkeita, jotka eivät ole vastuullisia. Ja tämä tulee tulevaisuudessa kasvamaan entisestään. (Helenius et al. 2021). Kilpailijoita ei kukaan vastaajista pitänyt tärkeänä kohderyhmänä. Kuvassa 21 on esitettyä tärkeimmät vastuullisuusviestinnän kohderyhmät. Sidosryhmät (henkilöstö, omistajat, rahoittajat, asiakkaat, viranomaiset ja media) asettavat vastuullisuudelle lukuisia erilaisia vaatimuksia ja odotuksia.

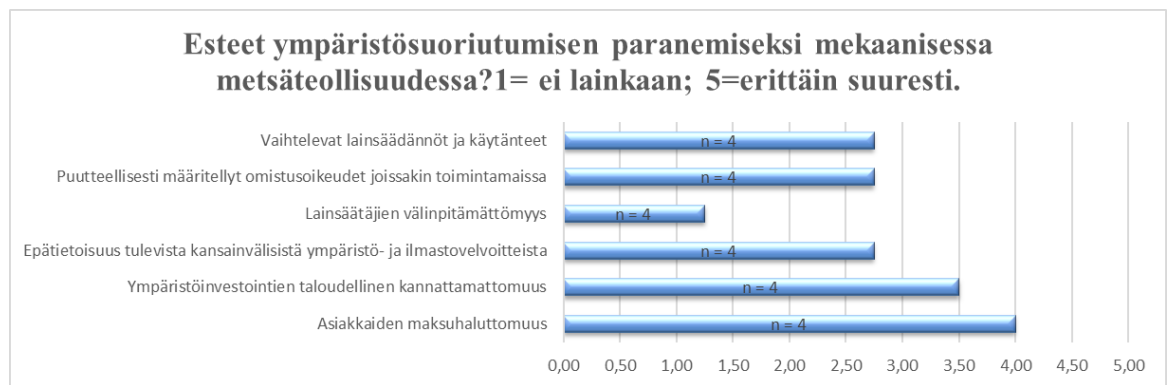
Kuva 21. Vastuullisuusviestinnän kohderyhmät.

Vastuullisuusraportoinnin painoarvoa ei pidetty kovinkaan tärkeänä. Se sai arvon 2,5 (arvoasteikko oli 1= erittäin vähäinen, 5=erittäin suuri). Syyt tähän miksi näin koettiin, että fokus on ollut muissa asioissa kuin ympäristössä. Esiin nousi myös, että osaaminen, viestintä ja yrityksen tahtotila vastuullisuusasioihin on ollut kolmea isoa kotimaista kilpailijaa matalammalla tasolla. Toisaalta vastuullisuus puun kokonaisvaltaisena käyttäjänä case-yrityksessä on korkealla tasolla puunhankinta mukaan lukien. Esille nousi myös, että vastuullisuus on myös iso kokonaisuus, josta ei vielä osata viestiä ulospäin esimerkiksi rahoittajille.

Kun kysyttiin, miten olennainen tekijä vastuullisuus on yrityksen kannalta juuri nyt, se sai arvon 4 (arvoasteikko: 1=ei ollenkaan olennainen, 5= erittäin olennainen). Tämä ei tullut yllätyksenä, että vastuullisuus koetaan korkeana tekijänä sillä, vastuullisuus on nostettu case-yrityksen strategiassa yhdeksi viidestä teemasta,

jotka on mainittu johdanto kappaleessa, näihin teemoihin yritys tulee panostamaan meneillään olevalla strategiakaudella.

Kysyttäessä eri tekijöistä, jotka voivat olla mahdollisesti esteenä ympäristösuoriutumisen paranemiselle mekaanisessa metsäteollisuudessa ja niiden painoarvoista, saatiin kuvan 22 kaltaisia tuloksia. Asiakkaiden maksuhaluttomuus saa suurimman arvon kuten myös ympäristöinvestointien taloudellinen kannattamattomuus saa muita tekijöitä suuremman painoarvon.

Kuva 22. Mahdolliset esteet ympäristösuoriutumisen paranemiselle tulevaisuudessa.

Asiakkaiden maksuhalukkuuteen liittyvien väittämien osalta vastaukset ovat taulukon 2 mukaisia:

Taulukko 2 Asiakkaiden maksuhalukkuus liittyen vastuullisuuteen.

VÄITTÄMÄ	ka.
1.Päämarkkina-alueillamme asiakkaat ovat valmiita maksamaan ympäristöystävällisyydestä	2,00
2.Asiakkaan maksuhalukkuus vaikuttaa ympäristönsuojeluun tähtääviin investointipäätöksiimme	3,00
3.Niin kutsutut luontoa säästävät tuotteet ovat keskimäärin kannattavampia kuin tavalliset tuotteet	2,00
4.Asiakkaat antavat meille palautetta ympäristösuoriutumisestamme	2,25
5.Saamme asiakkailta ideoita ympäristösuoriutumisemme parantamiseksi	2,00
6.Olemme teettäneet selvityksiä asiakkaiden maksuhalukkuudesta	2,50

(arviointi arvosanoin 1-5, 1= täysin eri mieltä, 5= täysin samaa mieltä)

Yhteenvedona asiakkaiden maksuhalukkuudesta voidaan sanoa, että asiakkaat eivät ole valmiita maksamaan ympäristöystävällisyydestä tällä hetkellä. Osa liiketoimintoyksiköistä oli teettänyt selvityksiä asiakkaiden maksuhalukkuuksista, mutta osa ei ollut kokenut tarvetta tehdä kyseistä selvitystä. Tulevaisuudessa, jos asiakkaat ovat valmiita maksamaan ympäristöystävällisistä tuotteista niin haastatteluissa nousi esiin, että se vaikuttaisi investointipäätöksiin, jotka liittyvät ympäristösuojeluun. Haastatteluissa todettiin kuitenkin, että vaatimukset asiakasraja-pinnassa ovat kasvamassa ja tähän on tulevaisuudessa pystyttävä reagoimaan. (Helenius & Sopanen 2021).

Kysyttäessä miksi yritys panostaa vastuullisuuteen nousi yksi tekijä ylitse muiden. Vastuullisuus on liiketoimintamme lähtökohta, se koettiin tärkeimpänä tekijänä. Vastuullisuus on nostettu strategiaan, joten näin se tulee erottua vastauksista. Tuotteiden ja palveluiden kehittäminen nähdään myös tärkeänä tekijänä miksi yritys panostaa vastuullisuuteen. Muut syyt, mitkä kohdan alle nostettiin rahoitus. Haastatteluissa tuli esiin, että rahoitus tulee näkymään tulevaisuudessa entistä enemmän vastuullisuusasioissa ja niihin tulee panostaa, jotta rahoittajille voimme näyttää olevamme vihreä toimija (Helenius et al. 2021). Kuvassa 23 on esitettynä vastausten jakaumat miksi yritys panostaa vastuullisuuteen.

Kuva 23. Tekijät miksi yritys panostaa vastuullisuuteen.

Haastavimpina vastuullisuusteemoina pidettiin useita vaihtoehtoja, jotka ovat järjestyksessään suosituimmasta alkaen vastuullisuusviestintä/maineen hallinta, sidosryhmävuorovaikutus, työtyytyväisyys, osaaminen ja ympäristövaikutusten hallinta. Vastuullisuusviestinnässä on hyvä huomioida mitä ulkoisella viestinnällä voidaan lisää saavuttaa, mitä lisäarvoa ulkopuolelta voidaan saada, saadaanko helpommin rahoitusta, työvoimaa vai asiakkaita, jotka ovat valmiita maksamaan yritykselle lisää. Mitä konkreettisesti yritys saa ulkoisesta vastuullisuusviestinnästä. Tulevaisuudessa työntekijät ovat varmasti valveutuneempia vastuullisuusasioissa ja hyöty ulkoisesta viestinnästä saavutetaan, kun osataan kertoa kuinka monipuolinen ja luontoystävällinen tuote puu itsessään on verrattuna esimerkiksi kilpaileviin materiaaleihin. Tulevaisuuden työpaikkaan etsiessään nuoret arvostavat vastuullisia, hyvämaineisia yrityksiä. Sisäinen viestintä koetaan tärkeämpänä ja sitä kautta ihmisten työtyytyväisyyden lisääminen, joka lisää tehokkuutta. Hyvinvoivat työntekijät ovat tehokkaampia. Haastatteluissa nousi esiin myös, ettei yritys osaa tällä hetkellä kertoa hiilitarinaansa tarpeeksi hyvin (Helenius et al. 2021).

Kyselyssä tuli esille, että kaikkien liiketoimintajohtajien mielestä vastuullisuuden merkitys liiketoiminnan kannalta kasvaa seuraavan viiden vuoden aikana. Myös vastuullisuuteen käytettävien investointien koetaan lisääntyvän seuraavan viiden vuoden aikana.

Tulevaisuuden näkymiin otettiin kantaa myös kyselyn loppuosiossa avoimissa kysymyksissä ja vastaukset olivat seuraavia:

”Puunkäytön hyväksyttävyyys kasvaa, joten vastuullisuus myös kasvaa toimitusketjun hallinnassa. Jatkuva, lisääntyvä keskustelu metsänkäytöstä ja puunhankinnasta lisääntyy ja tätä kautta odotusarvot kasvavat yrityksen kykyyn muuttaa toimintaansa ja ottaa vastuullisuus isommin mukaan toiminnan kehittämiseen.” – Ville Parkkinen

”Tulevaisuuden näkymät ovat hyvät. Meidän tulee huolehtia omalta osaltamme siitä, että meidät nähdään osana ratkaisua eikä osana ongelmaa vastuullisuusteemassa. Emme ole ”pahoja”, koska kaadamme puita vaan ”hyviä”, koska korvaamme näin fossiilisia raaka-aineita markkinoilla.” – Juhani Sopanen

”Mekaaninen metsäteollisuus on ympäristö/hiilensidonta mielessä isoista teollisuudenaloista paras. Esim. sahateollisuuden tuotteisiin sitoutuu 20 kertaa enemmän hiiltä kuin tuotantoprosessissa syntyy. Silti ala ei kelpaa esim. vihreän rahoituksen ohjelmiin.” – Tommi Sneck

”Tulevaisuuden näkymät ovat positiiviset. Ne vaativat onnistuneita toimenpiteitä, jotta kykenemme olemaan mukana kasvussa.” – Tom-Peter Helenius

Kompensaatiosta keskusteltiin haastatteluissa ja tällä hetkellä case-yritys ei käytä kompensaatiota kuljetuksista aiheutuneisiin hiilidioksidipäästöihin. Haastateltavista Parkkinen totesi, että case-yrityksessä pidetään huolta uusiutuvuudesta ja vastuullisuudesta, koska jokaista kaadettua puuta kohden istutetaan neljä lisää eli pitääkö vielä alkaa lisää istuttamaan kompensoidakseen kuljetuksista syntyviä päästöjä. *”Tämä onkin mielenkiintoinen aihe puubisneksessä.”* - toteaa Ville Parkkinen. (Parkkinen 3.3.2021).

Haastatteluissa käytiin läpi YK:n kestävän kehityksen tavoitteet ja jokainen haastateltava sai kertoa mitkä tavoitteista case-yrityksen kannattaisi ottaa omiksi tavoitteikseen. Taulukossa 3 on esitettyinä haastateltavien vastaukset. Liiketoiminta johtajien vastaukset olivat hieman poikkeavat toisistaan, mutta samojakin tavoitteita löytyi. Tavoitteista 5 eli sukupuolten tasa-arvo, 9 eli kestävä teollisuutta, innovaatioita ja infrastruktuureja ja 13 eli ilmastotekoja, saivat eniten kannatusta. (Helenius et al. 2021).

Taulukko 3 Haastateltavien valitsemat YK:n kestävän kehityksen tavoitteet case-yritykselle.

	YK:n kestäväkehityksen tavoitteet																
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Henkilö 1					x		x	x	x	x	x	x	x		x		x
Henkilö 2					x			x	x				x				x
Henkilö 3			x						x							x	
Henkilö 4					x		x			x		x	x				

Case-yrityksessä on otettu askel työntekijöiden työtyytyväisyyden lisäämiseen ja samalla vaikutetaan työntekijöiden liikkumisen hiilidioksidi päästöihin. Käyttöön on otettu työsuhdepyöräetu kevään 2021 aikana, tämä mahdollistaa vastuullisen ja tasapuolisen henkilöstöedun, joka sitouttaa henkilöstöä ja osoittaa työnantajan välittävän henkilöstöstään. Pyöräily on myös tehokas tapa vähentää ilmansaasteita ja meluja. Pyöräetu sopii hyvin yritykselle, joka pyrkii hiilijalanjäljen pienentämiseen koko toiminnassaan. (Helenius et al. 2021).

Haastatteluissa nousi esiin, että case-yrityksessä yrityksen johtoryhmä työstää tällä hetkellä hiilijalanjälkilaskelmaa, koska se on viimeksi laskettu vuonna 2019 koko yhtiössä. Laskenta perustunut standardiin EN 15804 ja kattaa moduulit A1-A4. (Helenius et al. 2021).

6 JOHTOPÄÄTÖKSET

Tässä kappaleessa esitetään yhteenveto diplomityöprosessista ja diplomityölle työn alussa asetetun tavoitteen täyttymisestä sekä pohdintaa siitä, miten työtä voidaan käytännössä hyödyntää kohdeyrityksessä sekä voisiko tätä työtä mahdollisesti jatkaa jollakin tavalla. Tässä kappaleessa vastataan tutkimuskysymyksiin.

6.1 Vastaukset tutkimuskysymyksiin

Tutkimukselle asetettiin yksi päätutkimuskysymys sekä kolme täydentävää alatutkimuskysymystä. Tutkimuskysymykset olivat:

- *Mihin suuntaan mekaanisen metsäteollisuuden yrityksessä vastuullisuutta tulisi kehittää nyt ja tulevaisuudessa?*
- *Miten kestävän kehityksen asiat saadaan mukaan mittareihin ja hankkeisiin?*
- *Millä tasolla kestävän kehityksen asiat näkyvät päätöksenteossa entä johtamisessa?*
- *Mitä vastuullisuustyökaluja yrityksellä on käytössä ja millä tavalla vastuullisuusraportointi huomioidaan?*

Käsitellään seuraavaksi tutkimuskysymykset yksi kerrallaan.

Mihin suuntaan mekaanisen metsäteollisuuden yrityksessä vastuullisuutta tulisi kehittää nyt ja tulevaisuudessa?

Vastuullisuusasioiden kehittämisessä ensiksi olisi hyvä miettiä resurssiasiaa vastuullisuuden näkökulmasta. Millä resurssilla vastuullisuusasioita johdetaan tulevaisuudessa. Vastuullisuus tulee jatkossa ottaa laajemmin mukaan toiminnan kehittämiseen. Alana mekaaninen metsäteollisuus on itsessään jo ympäristöasioissa paras verraten muihin teollisuuden aloihin. Case-yrityksessä tarvitsee kehittää toimintaansa niin, että ala nähdään osana ratkaisua eikä osana

ongelmaa vastuullisuusasioissa. Nämä vaativat onnistuneita toimenpiteitä, jotta case-yritys pystyy olemaan mukana vastuullisuuden kasvattamisessa. YK:n kestävän kehityksen tavoitteet on syytä käydä läpi ja valita niistä case-yritykselle sopivimmat ja tulevaisuudessa käyttää niitä tukemaan vastuullisuusasioista viestimistä.

Kompensointi koko toimintaketjussa on mekaanisessa metsäteollisuudessa merkittävä ja tavoitteena on päästä päästöissä neutraaliin tai jopa negatiivisuuden puolelle tulevaisuudessa. Metsissä ilmastonmuutoksen hillintää ja sopeutumista tuetaan monipuolisella metsien hoidolla ja käytöllä. Oikea-aikaisella metsien hoidolla vahvistetaan puustoa tuhoja vastaan samalla kun varmistetaan metsien ekosysteemipalvelut ja tuotetaan taloudellisesti, sosiaalisesti ja ekologisesti kestävästi puutuotteita. Tavoitteena on hiilensidonnan kasvattaminen ja luonnon monimuotoisuuden parantaminen. Kuljetusten hiilidioksidipäästöjen kompensoiminen vaihtoehdoksi asiakkaille. Tämä pienentäisi merkittävästi case-yrityksen kuljetusten hiilijalanjälkeä. Ilmastokriisiä ei torjuta puhumalla, vaan toimimalla yhdessä vastuullisesti asiakkaiden, henkilöstön ja sidosryhmien kanssa. Hyvin toteutettuna vastuullisuusohjelma rakentaa parempaa asiakaskokemusta ja -uskollisuutta. Se edellyttää myös, että sidosryhmiltä kysytään, mitä he odottavat vastuullisuudelta.

Miten kestävän kehityksen asiat saadaan mukaan mittareihin ja hankkeisiin?

Strategisesti vastuullisuuden onnistuminen vaatii yritykseltä vastuullisuuden mittausta ja raportointia. Case-yrityksessä on vastuullisuuden tavoitteet asetettu ja niitä seurataan vuosittain mittareilla, jotka on esitetty kappaleessa 4.1 case-yrityksen vastuullisuuden nykytila. Mittareita tulisi kuitenkin kehittää ja jokaiselta vastuullisuuden kolmelta ulottuvuudelta olisi hyvä mitata asioita. Seuraavat voisivat olla hyviä mitattavia asioita:

- **taloudellinen vastuu:** tulos, henkilöstön palkat ja etuudet, liikevaihto alueittain

- **sosiaalinen vastuu:** henkilöstön määrä, uusien työntekijöiden määrä, tasa-arvo (naisten ja miesten osuus eri organisaatio portaissa), jatkuva kehittäminen ja oppiminen
- **ympäristövastuu:** energiankulutus, syntyneen jätteen hyödyntämismäärä, hiilijalanjälki, hiilikädenjälki

Mittarit olisi hyvä olla läpinäkyviä. Mittareiden rinnalla olisi hyvä tarkastella YK:n kestävän kehityksen tavoitteita ja valita niistä case-yritykselle sopivimmat tavoitteet. Mittareiden olisi hyvä tukea YK:n kestävän kehityksen tavoitteita, jotka case-yritys on valinnut vastuullisuuden edistämiseksi. Mittarit olisi hyvä rakentaa niin, että ne saataisiin case-yrityksen kaikkien työntekijöiden käytettäväksi ja niitä voitaisiin tulevaisuudessa hyödyntää palkkauksessa.

Millä tasolla kestävän kehityksen asiat näkyvät päätöksenteossa entä johtamisessa?

Asiakkaiden maksuhaluttomuus vaikuttaa tällä hetkellä suuresti kestävän kehityksen asioiden eteenpäin viemiseen ja päätöksen tekemiseen. Tulevaisuudessa nähdään kuitenkin, että tähän tulee muutos ja vastuullisuusasioihin olisi hyvä alkaa keskittymään. Vastuullisessa brändissä perinteisten kriteerien, kuten hinnan ja toimitusvarmuuden rinnalle on noussut läpinäkyvä viestintä tuotteen elinkaaren ympäristövaikutuksista ja hankintaketjujen vastuullisuudesta sekä halu vaikuttaa kestävämpään tulevaisuuteen. Vastuullisuudesta viestimiseen sekä sisäisesti, että ulkoisesti olisi keskityttävä, jotta osattaisiin tuoda oikeat asiat esille ja rakentaa case-yritykselle hiilitarina, joka tukee strategiaa ja vaikuttaa päätöksen tekemiseen ja johtamiseen. Yrityksen johdon merkitys vastuullisuuskysymyksissä ja -raportoinnissa on ensiarvoisen tärkeää. Vastuullisuusajattelun pitäisi olla yritysjohtossa sisäistettynä, eikä ainoastaan annettuna pelkästään vastuullisuus- tai viestintäasiantuntijalle. Vastuullisuuden tarvitsee olla aidosti mukana johdon toiminnassa. Case-yrityksen hallitukselta on tuki vastuullisuusasioiden eteenpäin viemiselle.

Mitä vastuullisuustyökaluja yrityksellä on käytössä ja millä tavalla vastuullisuusraportointi huomioidaan?

Varsinaisia vastuullisuus työkaluja ei case-yrityksellä ole käytössä. Case-yrityksellä on ollut vastuullisuus sivustot, mutta ne eivät ole enää organisaatiossa kenenkään omistuksessa eli vastuuhenkilöä ei ole nimetty. Vastuullisuus sivusto oli tehty ISO EN 26000 standardin mukaisesti.

”Tällä toimialalla ei ole ongelmia vastuullisuuden kanssa, muuta kuin puun alkuperä ja se on standardien myötä hallinnassa, sen sijaan pitäisi enemmän osata hyödyntää toimialan vahvuuksia esimerkiksi arkkitehdeille ja lisätä sitä kautta puutuotteiden käyttöä. Vastuullisuuden etu tulee esiin, kun vertaamme puutuotteita muihin kilpaileviin tuotteisiin, esimerkiksi sementti. Ja kun mietimme saman alan kilpailijoita tällä toimialalla, olisi tärkeää olla etulinjassa tuomassa markkinoille täysin biopohjaisia puutuotteita, niiden yritysten nimi muistetaan myös tulevaisuudessa.” – Anna-Maaret Roppola (Roppola, A. 2021).

Vastuullisuusraportoinnilla ei koettu tutkimuksessa olevan suurta merkitystä. Case-yrityksessä fokus on ollut muissa asioissa kuin vastuullisuusasioissa. Vastuullisuusraportti on tehty case-yrityksessä viimeksi vuonna 2016. Vastuullisuuden viestimiseen tulisi panostaa, jotta vastuullisuusraportoinnin painoarvo saadaan myös nostettua yrityksen johdossa. Tässäkin asiassa esiin nousi resurssipula, koska vastuullisuus ei ole kenenkään johtajan omistuksessa. Case-yrityksessä tehdään kattava ympäristöraportti kerran vuodessa, joka on julkinen ja löytyy case-yrityksen internet sivuilta kohdasta materiaalipankki. Ympäristöraportti sisältää ympäristövastuun asioita laajasti. Vastuullisuusraportissa olisi kuvattuna vastuullisuuden kolme ulottuvuutta, joten se olisi kattavampi, kuin case-yrityksen ympäristöraportti, joka julkaistaan vuosittain.

6.2 Työn jatkaminen

Tätä työtä voisi olla mahdollista jatkaa case-yrityksessä projektiryhmällä, jonka työajasta käytettäisiin viikoittain esimerkiksi 4 tuntia, jolloin työstettäisiin case-yritykselle vastuullisuusmittarit ja valittaisiin YK:n kestävän kehityksen tavoitteet, jotka kumpikin tukevat toinen toisiaan. ISO EN 26000 ohjeiden läpikäyminen ja sen huomioiminen case-yrityksen toiminnassa olisi ehdotetun ryhmän työlistalle laitettavissa. Näin ollen näistä asioista olisi helpompi viestiä sisäisesti sekä ulkoisesti. Projektiryhmä voisi olla nimeltään vastuullisuustyöryhmä ja tärkeintä olisi, että kokoontumiset olisivat säännöllisiä, jotta asioita saataisiin vietyä eteenpäin. Ajan- ja resurssienpuute näyttäytyy kuitenkin usein isona esteenä ja tällöin asia vain jää toteuttamatta.

Tutkijan ehdotus YK:n kestävän kehityksen tavoitteista case-yritykselle on esitetty kuvassa 24. Tutkija valitsi 5 tavoitetta, jotka ovat sukupuolten tasa-arvo, kestävä teollisuutta, innovaatioita ja infrastruktuureja, vastuullista kuluttamista, ilmastotekoja ja maanpäällinen elämä. Tavoitteissa on hyvä olla toimenpiteet, joilla asioita viedään eteenpäin yrityksessä. Case-yritykselle toimenpiteiksi tutkija valitsi seuraavat asiat, joissa on toimenpiteet mainittuna perässä:

- **sukupuolten tasa-arvo:** koulutuksen mahdollistaminen kaikille tasa-arvoisesti, case-yrityksessä on vahva oppisopimuskulttuuri eli työntekijöitä koulutetaan jatkuvasti (tällä hetkellä joka kolmas työntekijöistä on suorittanut ammattitutkinnon alalle), sukupuolijakauma tasainen yrityksen jokaisella organisaatio portaalla
- **kestävää teollisuutta, innovaatioita ja infrastruktuureja:** jatketaan resurssitehokkuuden parantamista ja investoidaan kestävän kehityksen mukaisesti uusiin teknologioihin, rakennetaan reiluja kumppanuuksia ekosysteemissä ja kasvatetaan sivuvirtojen hyödyntämistä, ollaan aktiivisia kehitystyössä ympäristönäkökulma huomioiden
- **vastuullista kuluttamista:** puun alkuperä on tiedossa, tuotteet valmistetaan uusiutuvasta puusta, joka kasvaa kestävästi hoidetuissa metsissä,

kiertotalouden edistäminen, sivuvirtojen hyödyntäminen materiaalina tai energiana

- **ilmastotekoja:** vähennetään fossiilisia hiilidioksidipäästöjä parantamalla energiatehokkuutta ja kasvatetaan uusiutuvan energian osuutta energian kokonaiskäytöstä
- **maanpäällinen elämä:** metsien kestävä käyttö ja hoito, varmistetaan luonnon monimuotoisuus kestäväällä metsänhoidolla ja sertifioinnilla

Nämä toimenpiteet ovat ehdotuksia, miten case-yrityksessä tavoitteita kannattaa viedä eteenpäin.

Tavoite 5 Sukupuolten tasa-arvo

Koulutuksen mahdollistaminen kaikille tasa-arvoisesti (oppisopimus)
Sukupuolijakauma tasainen yrityksen joka tasolla

Tavoite 9 Kestävä teollisuus, innovaatio ja infrastruktuuri

Jatketaan resurssitehokkuuden parantamista ja investoidaan kestävä kehityksen mukaisiin uusiin teknologioihin
Rakennetaan reiluja kumppanuuksia ekosysteemeissä ja kasvatetaan sivuvirtojen hyödyntämistä
Ollaan aktiivisia kehitystyössä ympäristönäkökulma huomioiden

Tavoite 12 Vastuullista kuluttamista

Puun alkuperä on tiedossa
Tuotteet valmistetaan uusiutuvasta puusta, joka kasvaa kestävästi hoidetuissa metsissä
Kiertotalouden edistäminen, sivuvirtojen hyödyntäminen materiaalina tai energiana

Tavoite 13 Ilmastotekoja

Vähennetään fossiilisia hiilidioksidipäästöjä parantamalla energiatehokkuutta ja kasvatetaan uusiutuvan energian osuutta energian kokonaiskäytössä

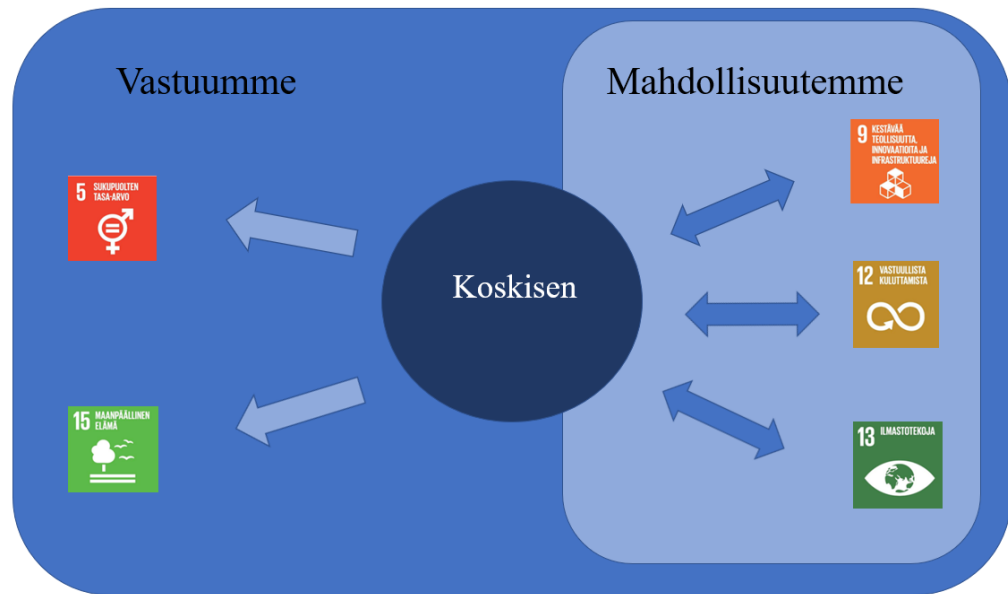

Tavoite 15 Maanpäällinen elämä

Metsien kestävä käyttö ja hoito
Varmistetaan luonnon monimuotoisuus kestäväällä metsänhoidolla ja sertifioinnilla

Kuva 24. Tutkijan ehdotus case-yrityksen YK:n kestävän kehityksen tavoitteista.

Nämä kyseiset tavoitteet tukevat case-yrityksen toimintaa ja ne voidaan vielä jaotella kuvan 25 mukaisesti vastuumme ja mahdollisuutemme tavoitteiksi.

Kuva 25. Tutkijan ehdotus case-yrityksen YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden vastuista ja mahdollisuuksista.

Kolmeen oikealla esitettyyn tavoitteeseen case-yritys tarjoaa ratkaisuja innovatiivisten tuotteiden ja palveluiden kautta, näitä tavoitteita voidaan kutsua mahdollisuuksiksi. Vasemmalla puolella on tavoitteet, joita voidaan kutsua vastuiksi, pyritään huomioimaan toiminnassa siten, että lisätään positiivisia ja ehkäistään kielteisiä vaikutuksia.

Vastuullisuusviestinnän tarkoitusta case-yrityksessä olisi myös pohdittava eli mitä halutaan viestinnällä saavuttaa. Henkilökunnalle suuntautuva vastuullisuusviestintä on pidettävä keskiössä ja myös ulkoista vastuullisuusviestintää on syytä harjoittaa, koska se luo kuvan sidosryhmille yrityksen vastuullisuuden tilasta. Ja tulevaisuudessa se voi olla työmarkkinoilla kilpailutekijänä, koska tulevaisuuden työntekijät ovat valveutuneita vastuullisuusasioissa. Case-yrityksen on hyvä luoda oma vastuullisuusviestinnän strategiansa. Tämän voisi sisällyttää aiemmin tutkijan ehdottamaan vastuullisuustyöryhmän toimenpidelistalle yhdeksi tavoitteeksi.

Seuraavaksi case-yrityksessä voisi teettää vastuullisuuskyselyt tässä tutkimuksessa esiin tulleille sidosryhmille, jotka koetaan tärkeimmiksi vastuullisuusviestinnän kannalta. Nämä sidosryhmät ovat henkilöstö ja asiakkaat. Kyselyllä voitaisiin

kartoittaa näiden sidosryhmien vastuullisuuden tietoisuutta. Sidosryhmänä asiakkaat ovat mielenkiintoinen, sillä tutkimuksessa tuli esille, etteivät asiakkaat ole valmiita maksamaan vastuullisuudesta, mutta kyselyssä voisi selvittää olisivatko asiakkaat valmiita ostamaan, jos yritys ei toimisi vastuullisesti.

Johtopäätöksenä voidaan todeta, että tutkimuskysymyksiin löydettiin vastaukset tutkimuksessa ja saatiin luotua kehittämistoimenpiteet case-yrityksen vastuullisuuden osalta. Tuloksista voidaan päätellä, että vastuullisuus on monialaista toimintaa, jossa tulee huomioida sen kolme ulottuvuutta, jotka ovat taloudellinen vastuu, sosiaalinen vastuu ja ympäristövastuu. Harmaalan (2012, s. 16-18) mukaan nämä kolme ulottuvuutta ovat riippuvaisia toisistaan maailman vastuullisuuden kehityksessä. Marquesin (2014, s.206-227) mukaan etenkin perheyritys kuten case-yritys on itsessään jo vastuullinen toimija.

7 YHTEENVETO

Vastuullisuus tarkoittaa, että yritys huomioi toiminnassaan taloudelliset-, sosiaaliset- ja ympäristövaikutukset. Yritykset, jotka toimivat vastuullisesti huomioivat toiminnassaan kestävä tavat ja huomioivat sidosryhmiensä edut ja odotukset kohdistuen ne samalla kannattavaan liiketoimintaan. Parhaimmillaan vastuullisuus on yrityksen kilpailuetu ja strategian ytimessä. Case-yrityksessä vastuullisuus on osana strategiaa. Yrityksmaailmassa vastuullisuus nostaa merkitystään. Yritysten tulee toimia kannattavasti, mutta samalla myös huomioida yhteiskunnalle tuottamansa edut. Ympäristövaikutusten vähentäminen on keino turvata kestävä kehitystä. Vastuullinen yritys toimii mahdollisimman kestävällä tavalla ja mukauttaa yhteen yrityksen ja sen sidosryhmien odotukset ja tavoitteet. Tämän tutkimuksen tavoitteena oli selvittää case-yrityksen vastuullisuuden valmiudet ja taso verrattuna muihin mekaanisen metsäteollisuuden yrityksiin ja mikä sen odotetaan olevan tulevaisuudessa. Tutkimuksessa etsittiin vastaukset näihin tutkimuskysymyksiin:

- *Mihin suuntaan mekaanisen metsäteollisuuden yrityksessä vastuullisuutta tulisi kehittää nyt ja tulevaisuudessa?*
- *Miten kestävä kehityksen asiat saadaan mukaan mittareihin ja hankkeisiin?*
- *Millä tasolla kestävä kehityksen asiat näkyvät päätöksenteossa entä johtamisessa?*
- *Mitä vastuullisuustyökaluja yrityksellä on käytössä ja millä tavalla vastuullisuusraportointi huomioidaan?*

Tämän tutkimuksen kysymyksiin löydettiin vastaukset kirjallisuudesta sekä kysely- ja haastattelututkimuksista. Tutkimuksen teoriaosuudessa käsitellään yleisesti vastuullisuutta sekä vastuullisuutta metsäteollisuudessa. Tutkimuksessa käytettiin vertailuaineistona suuria Suomessa toimivia metsäteollisuuden yrityksiä.

Empiirinen osuus työstä käsittelee case-yrityksen vastuullisuuden tilaa nyt ja tulevaisuudessa tutkimuksen aikana toteutetun vastuullisuuskyselyn ja teemahaastatteluiden avulla. Vastuullisuuskysely tehtiin Webropol työkalun kautta ja vastausaika oli kaksi viikkoa. Kysely lähetettiin case-yrityksen neljälle liiketoiminnan johtajalle. Kaikki vastasivat kyselyyn, joten vastausprosentti oli 100 prosenttia. Kysely sisälsi neljä kysymyskategoriaa, jotka olivat ympäristö- ja yhteiskuntavastuujohtaminen, motiivit, kannusteet ja esteet vastuullisuuden edistämiseksi, tulevaisuus ja avoimet kysymykset. Teemahaastattelut pidettiin Microsoft teams alustalla case-yrityksen neljälle liiketoiminnan johtajalle.

Vastuullisuus nähdään case-yrityksessä pääosin positiivisena ja olennaisena asiana. Vastuullisuus on osa case-yrityksen strategiaa ja tulevaisuudessa sen koetaan olevan kilpailuetu, jos alan potentiaali osataan viestiä sekä sisäisesti, että ulkoisesti oikealla tavalla. Sisäiseen viestintään tulee panostaa entistä enemmän ja ulkoisessa viestinnässä on huomioitava tulevaisuuden työntekijöiden saatavuus potentiaali eli kuinka saadaan viestittyä alan positiiviset vaikutukset vastuullisuusasioissa.

YK:n kestävän kehityksen tavoitteista on hyvä valita yritykselle merkitykselliset tavoitteet, jotka tukevat yrityksen vastuullisuustavoitteita. Toimenpiteet näille valituille tavoitteille on myös syytä pohtia, jotta ne vievät valittuja tavoitteita eteenpäin.

Tutkimuksessa havaittiin, että vastuullisuusasioiden liikkeelle panevat ajurit ovat asiakkaat, yhteiskunta ja ylin johto. Kuitenkin asiakkaiden maksuhaluttomuus koettiin suurimpana esteenä ympäristösuoriutumisen paranemiseksi mekaanisessa metsäteollisuudessa. Vastuullisuusjohtamisen haasteeksi koettiin kaksi asiaa vastuullisuudesta viestiminen sekä vastuullisuustoiminnan mittaaminen ja seuranta. Tulevaisuudessa vastuullisuuden roolin odotetaan kasvavan.

Case-yritys vastaa globaaleihin megatrendeihin ja tuotteet auttavat asiakkaita tekemään vastuullisempia valintoja. Case-yrityksen tavoitteena on luoda fossiilisista raaka-aineista riippumatonta tulevaisuutta. Hyvin hoidetut metsät

sopeutuvat paremmin ilmastonmuutokseen. Case-yrityksessä varmistetaan, että metsät kasvavat enemmän kuin niitä käytetään, sekä pyritään parantamaan metsien kasvua ja hiilensidontaa. Case-yrityksen liiketoiminta on yllä mainittujen asioiden vuoksi vastuullista, jonka potentiaali on osattava hyödyntää kertomalla case-yrityksen hiilitarina omin tavoin sisäisesti ja ulkoisesti. Case-yrityksen on lähdettävä rakentamaan omaa hiilitarinansa polkuaan.

LÄHTEET

Eskola, J. & Suoranta J. 2008. Johdatus laadulliseen tutkimukseen. Vastapaino: Tampere.

Harmaala, M-M. & Jallinoja, N. (2012). Yritysvastuu ja menestyvä liiketoiminta. Helsinki: Sanoma Pro.277s. ISBN 978-952-63-0367-3.

Hiilikädenjälki [verkkosivu]. [viitattu 18.2.2021] Saatavissa:
www.hiilikadenjalki.com

Hirsjärvi, S. Remes, P., Sajavaara, P. 2009. Tutki ja kirjoita. 10. painos. Jyväskylä. Tammi Oy. 464 s. ISBN: 978-951-31-4836-2

Holopainen, J.M. Häyrinen, L. & Toppinen, A. (2014) Consumer value dimensions for sustainable wood products: results from the finnish retail sector. Scandinavian Journal of Forest Research, 29, 378 – 385 s.

Häkkinen, Tarja (2020) Henkilökohtainen sähköpostiviesti 2.12.2020 <tarja.hakkinen@sberesearch.fi>

Juselius, J. 2016. 50 vuotta vaneria Koskisen vanerihistoriikki. Markprint Oy. 85s.ISBN: 978-952-93-7332-1

Juselius, J. 2009. Puun taitajat Koskien 1909-2009. Markprint Oy. 85s.

Juutinen, S., 2016. Strategisen yritysvastuun käsikirja. Helsinki: Talentum Pro. 216 s. ISBN: 978-952-14-2756-5

Koipijärvi, T & Kuvaja, S. 2017. Yritysvastuu, johtamisen uusi normaali. Helsingin seudun kauppakamari, 2017. 202 s. ISBN 978-952-246-471-2.

Koipijärvi, T & Kuvaja, S. 2020. Yritysvastuu 2.0 johtamisen uusi normaali. Helsingin seudun kauppakamari, 2020. 256 s. ISBN 978-952-246-660-0.

Koskinen, I. & Alasuutari, P. & Peltonen T. 2005. Laadulliset menetelmät kauppatieteissä. Vastapaino: Tampere.

Koskisen 2020 [verkkodokumentti]. [Viitattu 28.9.2020]. Saatavilla

<https://www.koskisen.fi/>

Koskisen 2021, Sisäinen dokumentti 2021

Kuisma, J. 2015. Mainetta ja tulosta, Yritysvastuun johtamisen lyhyt oppimäärä. Bookwell Oy., 2015. 226 s. ISBN 978-952-218-255-5.

Liappis, H & Pentikäinen, M & Vanhala, A. 2019. Menesty yritysvastuulla. Otavan Kirjapaino, Keuruu 2019. 270 s. ISBN 978-951-37-7509-4.

Lähtinen, K. Toppinen, A. Mikkilä, M. Toivio, M. & Suur-Uski, O. (2016) Corporate responsibility reporting in promoting social license to operate in forestry and sawmilling industries. *Forestry – An International Journal of Forest Research*. Institute of Chartered Foresters, 1 – 17.

Marques, P., Presas, P., & Simon, A. (2014). The heterogeneity of family firms in CSR engagement: The role of values. *Family Business Review*, 27(3), 206–227. doi:10.1177/0894486514539004.

Metsäteollisuuden ilmastotiekartta [verkkosivu]. [viitattu 19.1.2021] Saatavissa: www.metsateollisuus.fi/ilmastotiekartta

Metsäteollisuuden ympäristösuojelukustannukset [verkkosivu]. [viitattu 20.1.2021] Saatavissa: <https://www.metsateollisuus.fi/uutishuone/metsateollisuuden-ymparistonsuojelukustannukset>

Mikkilä, M. Panapanaan, V. & Linnanen, L. (2015) Corporate Social Responsibility in Finland: From Local Movements to Global Responsibility. In: Idowu, S.,

Schmidpeter, R. & Fifka, M. (2000). Corporate Social Responsibility in Europe. Switzerland. Springer International Publishing.

Ministry of Agriculture and Forestry of Finland [verkkosivu]. [viitattu 3.2.2021]
Saataavissa: <https://mmm.fi/en/forests/use-of-wood/green-bioeconomy>

Niskala, M & Tarna-Mani, K & Puroila, J & Pajunen, Tomi. 2019. Yritysvastuu Raportointi- ja laskentaperiaatteet. ST-Akatemia Oy, Helsinki 2019. 381 s. ISBN 978-952 -218-339-2.

PEFC Suomi. [verkkosivu]. [viitattu 23.1.2021] Saataavissa: www.pefc.fi

Puukauppa Suomessa [verkkosivu]. [viitattu 1.2.2021] Saataavissa.
<https://www.metsateollisuus.fi/uutishuone/puukauppa-suomessa>

Rantala, S. 2018. Tapion taskukirja. Metsäkustannus Oy., 2018. 457 s. ISBN 978-952-338-050-9.

Rohweder, L. (2004) Yritysvastuu -kestävää kehitystä organisaatiotasolla. WS Bookwell Oy, Porvoo 2004. 255 s. ISBN 951-0-27966-8.

Roppola, Anna-Maaret (2021) Henkilökohtainen sähköpostiviesti 6.4.2021 <anna-maaret.roppola@koskisen.com>

Sipiläinen I, (2018) Toimialaraportit -Puuteoteteollisuus. Työ- ja elinkeinoministeriö. ISSN 1797-3562. 54s.

Suomen Standardisointiliitto Ry. Tutustu standardeihin. [verkkosivu]. [viitattu 25.2.2021] Saataavissa: <https://sfs.fi/standardeista/tutustu-standardeihin/>

Talvio, C. & Välimaa, M. ,2004 Yhteiskuntavastuu ja johtaminen. Helsinki. Edita. 160 s. ISBN: 951-37-3973-2

Toppinen, A. & Lähtinen, K. & Holopainen, J.: On corporate responsibility. Panwar, R., & Hansen, E. & Kozak, R. (toim.): *Forests, business and Sustainability*. p. 70-90. Routledge, New York, 2016.

Vihreä ja vireä talous Metsäteollisuuden ilmastotiekartta [verkkosivu]. [viitattu 18.2.2021] Saatavissa:

https://global-uploads.webflow.com/5f44f62ce4d302179b465b3a/5fae9c3de86a240e06b76565_Metsa_Esite_Email.pdf

Tullin ulkomaankaupan tilastot [verkkosivu]. [viitattu 1.2.2021] Saatavilla: <https://tulli.fi/documents/2912305/3439475/Kuvioita%20Suomen%20ulkomaankaupasta%202020/34d76da6-523f-4ccf-6755-075cbc68d71b/Kuvioita%20Suomen%20ulkomaankaupasta%202020.pdf?version=1.17>

Wyns, T. & Khandekar, G. (2019) Industrial Climate Neutrality in the EU: Outline of an Integrated Industrial Green Deal. *Inter economics*, vol54(6), 325-332.

YK:n kestävän kehityksen tavoitteet [verkkosivu]. [viitattu 7.2.2021] Saatavilla: <https://www.ykliitto.fi/yk-teemat/kestava-kehitys/kestavan-kehityksen-tavoitteet>

Haastattelut:

Helenius, Tom-Peter. 2021. Levyteollisuuden johtaja. Koskisen Oy. Haastattelu. 8.3.2021.

Parkkinen, Ville. 2021. Metsäjohtaja. Koskisen Oy. Haastattelu. 3.3.2021.

Sneck, Tommi. 2021. Sahateollisuuden johtaja. Koskisen Oy. Haastattelu. 9.3.2021.

Sopanen, Juhani. 2021. Ohutvaneriteollisuuden johtaja. Koskisen Oy. Haastattelu. 2.3.2021.

Liitteet

Liite 1. Vastuullisuuskyselyn saatekirje

Diplomityöni, tervetuloa vastaamaan vastuullisuuskyselyyn

Korpela Saija

Vastaanottaja Sneck Tommi; Parkkinen Ville; Sopanen Juhani; Helenius Tom-Peter

 Vastaa

Työskentelen levyteollisuudessa prosessipäällikkönä ja olen käynyt nyt 1,5 vuotta töiden ohella tuotantotalouden diplomi-insinööriutkintoa LUT-yliopistossa. Nyt työstän diplomityötäni ja aiheenani on: Vastuullisuuden nykytila ja kehittämistoimenpiteet mekaanisen metsäteollisuuden yrityksessä. Haluan lähettää kyselyn webropol-kyselynä teille Koskisen liiketoimintayksikönjohtajille ja selvittää teidän ajatuksia nykytilasta, kannusteista ja tulevaisuudesta. Tällä viikolla saan kyselyn eteenpäin teille. Vastaukset toivon saavani 28.2.2021 mennessä .

Tämä on Koskisella käsittääkseni ensimmäinen kerta kun vastuullisuusaiheesta tehdään lopputyötä. Toivottavasti osallistutte avoimin mielin kyselyyni. Varaan teidän kunkin kalenterista myös tunnin teams-palaverin, jotta voimme keskustella mitä ajatuksia aihe teissä herättää.

Kyselystä tullaan tunnistamaan vastaajat, sen mainitsen vielä kun kyselyn teille lähetän. Tämä siksi, että teams-keskustelumme olisi antoisampi.

Yhteistyöterveisin

Saija Korpela
Process Manager

Liite 2. Vastuullisuuskysely pohja

Vastuullisuuskysely

Ympäristö- ja yhteiskuntavastuujohtaminen

1. Ketkä ovat vastuullisuustoimintamme liikkeellepanevia voimia eli vaikuttavat eniten siihen, missä määrin liiketoimintayksikkö on sitoutunut vastuullisuuteen? Merkitse kolme tärkeintä.

- Ylin johto
- Omistajat
- Rahoittajat
- Asiakkaat
- Lainsäädäntöelimet
- Yhteiskunta
- Kilpailijat

2. Vastaa seuraaviin kysymyksiin joko kyllä tai ei.

	Kyllä	Ei
Onko yrityksen ylimmän johdon palkka sidottu ympäristösuoriutumiseen?	☐	☐
Onko yrityksen työntekijöiden palkka sidottu ympäristösuoriutumiseen?	☐	☐
Vastuullisuudelle on asetettu laadulliset ja/tai määrällisen tavoitteet?	☐	☐

3. Mitkä ovat johtamasi liiketoimintayksikön keskeiset vastuullisuuden johtamisen haasteet juuri tällä hetkellä? Merkitse kolme isointa.

- Vastuullisuudesta viestiminen
- Henkilöstö- ja muut resurssit
- Vastuullisuuden strateginen integrointi koko liiketoimintaan
- Vastuullisuustoiminnan vaikutusten mittaaminen / seuranta
- Vastuullisuustoiminnan asiantuntemus / osaaminen
- Vastuullisuustoiminnan kustannukset
- Ylimmän johdon sitoutuminen
- Muu, mikä?

4. Mitkä ovat johtamasi liiketoimintayksikön tärkeimmät vastuullisuusviestinnän kohderyhmät? Merkitse kolme tärkeintä.

- Omistajat
- Media
- Asiakkaat
- Henkilöstö
- Viranomaiset
- Kilpailijat
- Rahoittajat

5. Millainen painoarvo vastuullisuusraportoinnilla on yrityksessämme?

	1	2	3	4	5	
erittäin vähäinen *	☐	☐	☐	☐	☐	erittäin suuri

6. Edellisessä kysymyksessä kysyttiin millainen painoarvo vastuullisuusraportoinnilla on yrityksessämme? Vastaa avoimesti miksi näin on?

Motiivit, kannusteet ja esteet vastuullisuuden edistämiseksi

7. Miten olennainen tekijä vastuullisuus on yrityksemme kannalta juuri nyt?

	1	2	3	4	5	
Ei ollenkaan olennainen	☐	☐	☐	☐	☐	Erittäin olennainen

8. Missä määrin uskotte, että seuraavat seikat ovat este ympäristösuoriutumisen paranemiseksi mekaanisessa metsäteollisuudessa?

1= ei lainkaan; 5=erittäin suuresti.

	1	2	3	4	5
Vaihtelevat lainsäädännöt ja käytänteet *	☐	☐	☐	☐	☐
Puutteellisesti määritellyt omistusoikeudet joissakin toimintamaissa	☐	☐	☐	☐	☐
Lainsäätäjien välinpitämättömyys	☐	☐	☐	☐	☐
Epätietoisuus tulevista kansainvälisistä ympäristö- ja ilmastovelvoitteista	☐	☐	☐	☐	☐
Ympäristöinvestointien taloudellinen kannattamattomuus	☐	☐	☐	☐	☐
Asiakkaiden maksuhaluttomuus	☐	☐	☐	☐	☐

9. Seuraavat väittämät liittyvät asiakkaiden maksuhalukkuuteen ympäristöystävällisten tuotteiden osalta sekä asiakkaiden suhtautumiseen johtamasi liiketoimintayksikön ympäristösuoriutumiseen.

1= täysin eri mieltä; 5 = täysin samaa mieltä

	1	2	3	4	5
Päämarkkina-alueillamme asiakkaat ovat valmiita maksamaan ympäristöystävällisyydestä	☐	☐	☐	☐	☐
Asiakkaan maksuhalukkuus vaikuttaa ympäristönsuojeluun tähtääviin investointipäätöksiimme	☐	☐	☐	☐	☐
Niin kutsutut luontoa säästävät tuotteet ovat keskimäärin kannattavampia kuin tavalliset tuotteet	☐	☐	☐	☐	☐
Asiakkaat antavat meille palautetta ympäristösuoriutumisestamme	☐	☐	☐	☐	☐
Saamme asiakkailta ideoita ympäristösuoriutumismme parantamiseksi	☐	☐	☐	☐	☐
Olemme teettäneet selvityksiä asiakkaiden maksuhalukkuudesta	☐	☐	☐	☐	☐

10. Miksi yrityksemme panostaa vastuullisuuteen? Merkitse kolme tärkeintä.

- Tulevaisuuden toimintaedellytysten turvaaminen
- Lakien, säädösten ja suositusten noudattaminen
- Riskien hallinta
- Työtyytyväisyyden lisääminen
- Sosiaalisen vastuun edistäminen ja varmistaminen
- Myynnin kasvattaminen
- Tuotteiden ja palveluiden kehittäminen
- Yritysmaineen rakentaminen
- Vastuullisuus on liiketoimintamme lähtökohta
- Asiakastyytyväisyyden lisääminen
- Ympäristövaikutusten vähentäminen
- Kustannussäästöt
- Uusien innovaatioiden luominen
- Muut syyt, mitkä?

**11. Mikä on yrityksemme haastavin vastuullisuusteema juuri tällä hetkellä?
Merkitse kolme keskeisintä.**

- Työtyytyväisyys / työhyvinvointi
- Ympäristövaikutusten hallinta
- Toimitusketjujen hallinta
- Vastuullisuusviestintä / maineen hallinta
- Sidosryhmävuorovaikutus
- Muu, mikä?

12. Ovatko vastuulliset toimintatavat kilpailuedun lähde mekaanisessa metsäteollisuudessa tänä päivänä?

Kyllä

Ei

13. Edellisessä kysymyksessä kysyttiin onko vastuulliset toimintatavat kilpailuedun lähde mekaanisessa metsäteollisuudessa, jos vastasit kyllä, niin kerro mielipiteesi miksi näin on?

Tulevaisuus

14. Miten arvioisit vastuullisuuden merkityksen yrityksemme liiketoiminnan kannalta muuttuvan seuraavan 5 vuoden sisällä?

- Merkitys kasvaa
- Merkitys vähenee
- Merkitys pysyy samana

15. Miten arvioitte yrityksemme vastuullisuuteen käytettävien resurssien määrän kehittyvän seuraavan 5 vuoden aikana?

- Investoinnit lisääntyvät
- Investoinnit vähenevät
- Investoinnit pysyvät samana

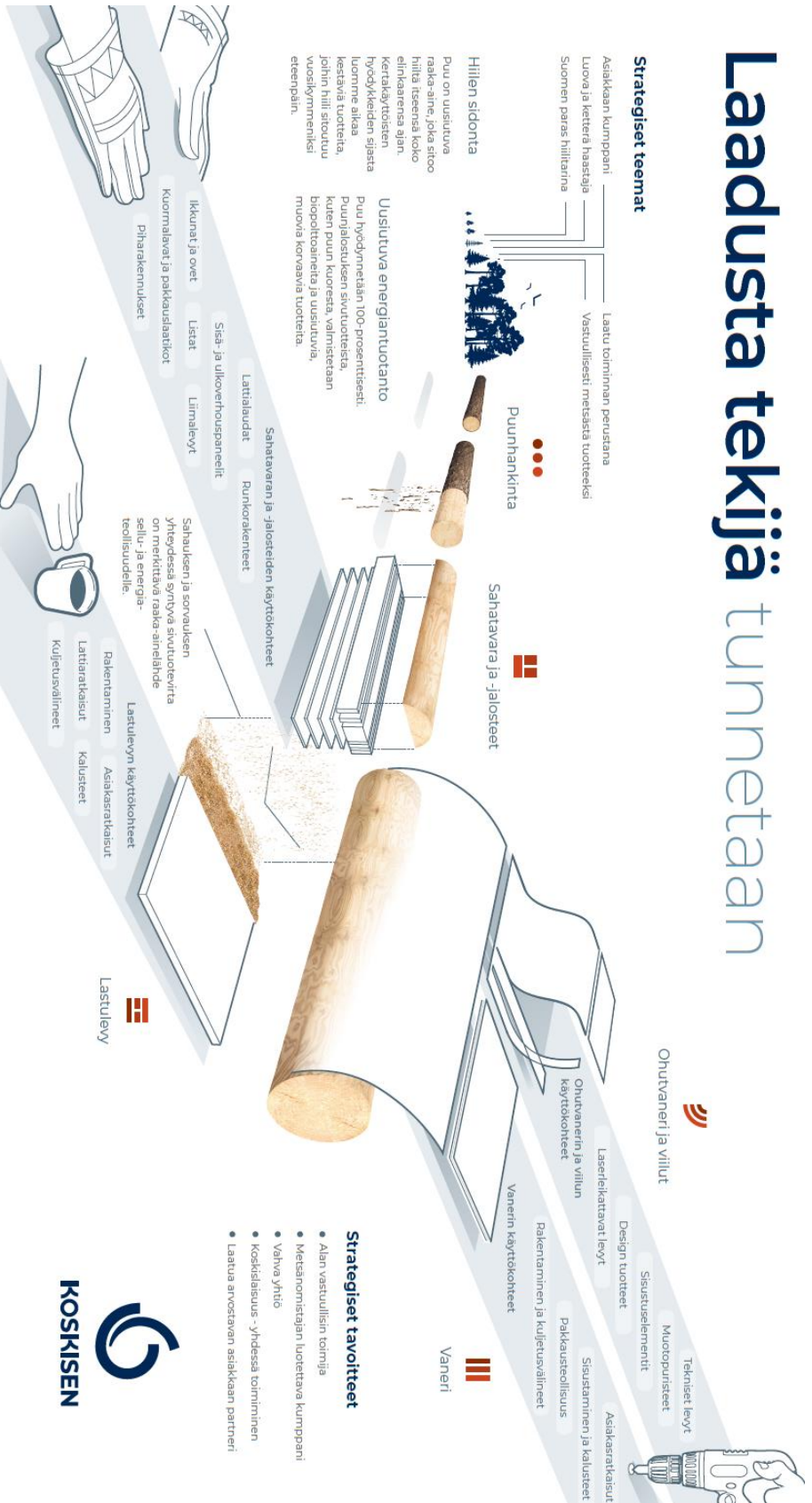
Avoimet kysymykset

16. Vaativatko asiakkaat nykyisin tietoa siitä, mistä tuotteet on hankittu?

17. Biotalouden merkitys toiminnassamme nyt ja tulevaisuudessa?

**18. Mekaanisen metsäteollisuuden alan tulevaisuudennäkymät?
(Vastuullisuusteema ajattelun keskiössä)**

Liite 3. Case-Yrityksen puun käytön monimuotoisuus

Liite 4. Koskisen Group – Ethical Code of Conduct

KOSKISEN GROUP - ETHICAL CODE OF CONDUCT

03.05.2019

Introduction and targets

The purpose of this Code of Conduct is to ensure that the Koskisen Group (Koskitukki Oy and Koskisen Oy) operates in a long-term, responsible and ethically sustainable manner, taking into account personnel, environmental, financial and other stakeholder needs. The Code of Conduct is based on the company's core values Integrity, Courage, Creativity and Profitability and on its existing approved operating policy. It is complemented, if needed, by more detailed unit and site-specific instructions and regulations that are not in conflict with this Code of Conduct.

Scope of application

This Code of Conduct applies to all of the Group's units and their personnel. In addition, the Group's sales representatives, subcontractors, contractors and suppliers are expected to comply with this Code of Conduct.

Policies

The Koskisen Group requires its employees to follow working methods that are based on:

- Complying with valid legislation and regulations
- Fair co-operation with co-workers, customers, suppliers and other stakeholders
- A dedicated Koskisen "go the extra mile" attitude and the Group's values
- Customer focus, openness and fairness
- Developing personal work and expertise
- Carrying out work to one's best ability
- Keeping confidential information secret or maintaining it carefully
- The Group's approved responsibility policies and goals

Integrated management system

The purpose of the Group's integrated management system is to support and enhance the efficiency and capability of the processes. The integrated management system is being developed to meet the international standards (ISO 9001, ISO 14001, OHSAS 18001//ISO 45001 and ISO 26000) and its effectiveness is verified through internal audits and external certifying bodies.

The Koskisen Group also regularly assesses the responsibility of its suppliers' and other partners' operations.

⋮ Koskisen
⋮ Tehdastie 2 | 16600, Järvelä, Finland
⋮ +358 20 553 41 | info@koskisen.com
⋮ VAT No FI0215581-5 | Reg. Office Kärkölä

Human rights

As a Group we respect the UN's Universal Declaration of Human Rights.

The Group has also promise to develop leadership and service practices.

- Offer equal opportunities
- Recognise and utilise individual expertise and needs
- Lead our personnel and customer relationships fairly
- Communicate our goals and achievements

We do not accept the use of child labour or forced labour, nor do we accept any discrimination based on ethnic origin, age, gender, nationality or sexual orientation.

Personnel

Continuous attention is paid to the Group's personnel's operating conditions, development of know-how, well-being at work and investments in health. Supervisors' behaviour and attitudes are expected to comply with the values and they are expected to make fair decisions. Quality, safety and environmental aspects are a key component of orientation and each employee is expected to take responsibility for developing these. Equality is a highly regarded value in the Group and improving it is an essential part of the HR policy and the development of personnel's well-being at work. The Group's equality plan steers practical implementation.

Koskisen ensures that no employee is subjected to bullying, discrimination, sexual harassment or any other type of harassment. The terms of employment contracts and working conditions are based on equality and fairness.

Customer/Sales

Contracts with customers are confidential. We act fairly and with integrity, and treat our competitors and their work with professional courtesy.

We comply with product requirements and standards, and with ethical codes throughout the order-delivery chain, and our products and services are traceable and their origin is known. The goal of our product development work is to develop product characteristics that comply with responsible and sustainable development.

Suppliers

Koskisen Oy requires all of its suppliers and subcontractors to comply with applicable laws and international agreements, to respect human rights and to commit to Koskisen Group's ethical principles. We seek reliable, respectful and mutually beneficial relationships with our suppliers.

We expect all of our suppliers to respect unconditional non-disclosure agreements and intellectual property rights.

· Koskisen
· Tehdastie 2 | 16600, Järvelä, Finland
· +358 20 553 41 | info@koskisen.com
· VAT No FI0215581-5 | Reg. Office Kärkölä

We expect suppliers to invest in the continuous improvement of their products and services, and in their ability to transform and innovate, as well as in increasing the efficiency of their manufacturing process and expertise.

In its procurement, Koskisen Oy favors products and services that comply with sustainable development.

We make payments to suppliers on time. Suppliers are not allowed to offer Koskisen Oy's personnel any personal benefits.

Safety

Our occupational health and safety activities meet the statutory requirements as a minimum. Efforts are made to prevent, as well as possible, safety and security risks related to personnel's health and safety, to the products and their use and to the company's assets and operations.

The Group's task is to create the framework, policies and targets for a safe work community. Each employee is responsible for his or her own safety, for following instructions and developing operations to make them safer for everyone and also for taking care of the safety of co-workers and the company's property.

The state and improvement of safety are monitored systematically using pre-emptive and "near miss" observations.

The Group's partners, suppliers and visitors are expected to comply with the Group's safety regulations without exception, and non-compliance will be addressed immediately.

The environment and wood procurement

Environmental matters are a question of honour and a competitive asset. We aim to continuously reduce the load caused by our operations on the soil, water and air. The development of products and production processes aims at minimising environmental loads over their entire lifecycle.

Environmental aspects are assessed carefully also as regards direct and indirect procurement and when selecting suppliers. Communications concerning incidents, legal action or development concerning the environment takes place openly and systematically. The origin of wood is always known, whether it comes from a certified or uncertified forest. The Group has PEFC's and FSC® chain-of-custody certifications for wood, which ensures that the wood does not originate from controversial sources, such as:

- Illegal logging
- Logging that violate indigenous peoples' rights or other human rights
- Forests where environmental values have been threatened or destroyed
- Natural forests that have been transformed into plantation forests
- Forests containing genetically modified trees

⋮ Koskisen
⋮ Tehdaste 2 | 16800, Järvelä, Finland
⋮ +358 20 553 41 | info@koskisen.com
⋮ VAT No FI0215581-5 | Reg. Office Kärkölä

Responsible way of operating

Koskisen Group operates in accordance with the principles and practices of social responsibility based on the guidelines laid down in the ISO 26000 standard. Our objective is to abide by the principles of sustainable development in everything we do.

The use of corruption, bribes and illegal payments is prohibited in the Group's operations. The Group pays the travel and accommodation expenses of its representatives on visits to customers, suppliers, seminars and training events. Reasonable hospitality and giving and receiving small gifts in the course of normal business is allowed.

No conflict of interest may exist between the Group's personnel and suppliers or other stakeholders based on family relations.

Koskisen Group does not support political groups.

The Group's employees are expected to carefully look after the company's property and to maintain confidential information in an appropriate manner that serves the company's interest.

Implementation of and compliance with the Code of Conduct

The Group's top management and everyone in a supervisory position must, through their own example, ensure the implementation of this Code of Conduct. Supervisors are also responsible for the ways of working of their employees. Reporting any noncompliance with this Code of Conduct is the responsibility of each employee. A report must be submitted as early as possible to the closest supervisor.

On the part of suppliers and other stakeholders a report must be filed immediately in cases of noncompliance and this also requires them to take corrective action. In extreme cases noncompliance with the Code of Conduct and/or neglect to carry out a corrective action is a basis for the termination of a contract.

Responsibility for compliance with the Code of Conduct lies ultimately with the Group's Managing Director.

· Koskisen
· Tehdastie 2 | 16600, Järvelä, Finland
· +358 20 553 41 | info@koskisen.com
· VAT No FI0215581-5 | Reg. Office Kärkölä